

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

STOŁ. KRÓL. MIASTA KRAKOWA.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: Kraków Magistrat, Biuro Prezydjalne. Telefon 125-05.

PRENUMERATA: roczna wynosi 12 zł. (z przesyłką pocztową 14 zł.) cena jednego egzemplarza wynosi 1 zł.

Rozsprzedaż Dziennika oraz przyjmowanie zgłoszeń na prenumeratę uskutecznia Dziennik Podawczy Magistratu.

TREŚĆ NUMERU:

CZEŚĆ URZĘDOWA: Okólniki. — Instrukcja dla terejanów publicznych szkół powszechnych stoł. król. m. Krakowa. — Sprawozdanie z nadzwyczajnego, uroczystego posiedzenia Tymczasowej Rady miejskiej. — Sprawozdanie z posiedzenia Sekcyj i Komisyj Tymczasowej Rady miejskiej. — Ruch służbowy.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA: Zmiany w stanie posiadania realności w październiku 1932 r. — Wykaz konsensów budowlanych, udzielonych w miesiącu listopadzie 1932 r. — Wiadomości o ustawach i rozporządzeniach.

CZEŚĆ URZĘDOWA.

OKÓLNIK NR. 62

Prezydenta miasta z dnia 8 listopada 1932 r. Nr. Prez. Zarz. og. 108/32 w sprawie zajęć ubocznych miejskich urzędników.

W myśl art. 29 przepisów służbowych dla pracowników Gminy m. Krakowa urzędnikowi nie wolno oddawać się poza urzędem takim zajęciom, których wykonywanie stoi w sprzeczności z jego obowiązkami służbowymi, przeszkadza mu w ściśle wykonywaniu czynności urzędowych lub może wywołać uzasadnione podejrzenie o stronniczość i interesowność. Dlatego urzędnik powinien donieść Prezydentowi miasta o każdym ubocznym zajęciu przynoszącem mu jakiegokolwiek korzyści materialnej i zaniechać takich zajęć, które Prezydent miasta uzna za niedopuszczalne.

Z uwagi na to, że przepis ten nie zawsze jest należycie przestrzegany zakazuję wszystkim pracownikom miejskim wykonywania czynności i zajęć, o których wyżej mowa, a w szczególności przyjmowania zajęć ubocznych przynoszących im jakąkolwiek korzyść materialną, bez mego uprzedniego zezwolenia, zwracam przytem uwagę, że w razie niestosowania się do powyższego zarządzenia pociągnę winnych do odpowiedzialności służbowej.

OKÓLNIK NR. 64.

Prezydenta miasta z dnia 9-go listopada 1932 r. Nr. Prez. Zarz. og. 126/32 dotyczący spraw, które znajdują się w rozpatrzeniu Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. o N. T. A. (Dz. U. P. P. Nr. 94 poz. 806 art. 115) postanawia co następuje:

„W sprawach, w których skargi wniesione zostały do Trybunału przed dniem 1 kwietnia 1932 r. skarżący lub ich pełnomocnicy obowiązani są w ciągu trzech miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego zgłosić pisemne oświadczenie, czy skargi swe w dalszym ciągu popierają. W oświadczeniu tem należy nadto podać, czy skarżący żąda przeprowadzenia rozprawy.

Niezłożenie oświadczenia w terminie określonym w ust. 1 jak również złożenie oświadczenia przeczącego, uważa się za odstąpienie od skargi i pociąga za sobą umorzenie postępowania.

Postanowienia ust. 1 nie stosuje się do spraw, w których przed dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego doręczono stronie skarżącej wezwanie na rozprawę“.

Podając powyższe do wiadomości, polecam wszystkim Wydziałom i Biurom Magistratu oraz Urzędom i Zakładom miejskim, aby po porozumieniu się z odnośnym Syndykiem miejskim złożyły stosowne oświadczenie co do spraw, które znajdują się w N. T. A. a należą do ich zakresu działania. Termin trzymiesięczny liczy się

od dnia wejścia w życie powyższego rozporządzenia tj. od dnia 15 listopada 1932 r.

Wnioski zmierzające do odstąpienia od skargi należy przedłożyć Magistrowi do decyzji.

OKÓLNIK NR. 66.

Prezydenta miasta z dnia 14-go listopada 1932 r. Nr. Prez. Org. urzęd. 28/III. w sprawie zniesienia Miejskiego Urzędu Poboru Opłat i Podatków Pośrednich i reorganizacji Wydziału VIII. Magistratu.

Rada miejska na posiedzeniu w dniu 26 października 1932 r. uchwaliła co następuje:

I. Zarządza się zniesienie Miejskiego Urzędu Poboru Opłat i Podatków Pośrednich (M. U. P.) oraz reorganizację Wydziału VIII. Magistratu.

II. Utrzymuje się nadal istniejące dotychczas linjowe urzędy poborowe oraz korpus straży poborowej. Zarazem upoważnia się Prezydenta miasta do przeprowadzenia w razie potrzeby reorganizacji urzędów linjowych oraz korpusu straży.

III. Dotychczasowe agendy M. U. P. przydziela się w następujący sposób:

1) Sprawy personalne do Biura Prezydjalnego.

2) Sprawy administracyjno-gospodarcze (dostarczanie umundurowania, przyborów kancelaryjnych itp.) do Wydziału I.

3) Prowadzenie księgowości i kasowości do M. I. O. z wyjątkami podanymi pod poz. VI.

4) Resztę agend w zakresie ustalonym pod poz. V. do Wydziału VIII.

IV. Z dotychczasowego zakresu działania Wydziału VIII. wyłącza się wymienione niżej sprawy i przydziela się je innym Wydziałom, a mianowicie:

1) Sprawy ewidencji cen do Wydziału III.

2) Sprawy ustanawiania cen maksymalnych (np. na wyroby mączne, mięsne, odzież, obuwie) do Wydziału III.

3) Sprawy wynikające z przepisów o rybołówstwie do Wydziału VII.

4) Sprawy wynikające z przepisów o prawie łowieckim do Wydziału VII.

5) Sprawy wynikające z ustawy o ochronie własności polnej do Wydziału VII.

6) Sprawy dzierżawy gminnych rewirów łowieckich oraz rewirów rybackich do Wydziału I.

7) Sprawy opłat od psów do Wydziału II.

8) Sprawy ochrony płodów rolnych do Wydziału VII.

9) Sprawy urzędów rozjemczych dla spraw kredytowych dla małorolnych do Wydziału II.

V. Zakres działania Wydziału VIII. ma obejmować:

1) Sprawy ogólne z zakresu spraw aprowizacyjno-targowych (np. polityka targowa, budowa hal, ustalanie placów targowych i t. p.),

2) sprawy wynikające z regulaminu targowego,

3) sprawy komisariatu targowego,

4) sprawy opłat targowych,

5) sprawy dodatków komunalnych do opłat państwowych od patentów na wyrób i sprzedaż trunków,

6) sprawy dodatków komunalnych do państwowych podatków od spożycia, zużycia wzgl. produkcji,

7) sprawy podatku łądunkowego,

8) sprawy opłat mytniczych i mostowych,

9) sprawy opłat za korzystanie z urządzeń Rzeźni m. i Targowic m.,

10) sprawy opłat postojowych,

11) sprawy sprzedaży mięsa prowincjonalnego,

12) sprawy administracji miejskimi obiektami targowymi (hale, jatki, kramy, sklepy),

13) sprawy administracji Rzeźni i Targowicy m. (wraz z zakładami ubocznymi tj. kafilerją, chłodnią i fabryką lodu),

14) sprawy M. Zakładów Aprowizacyjnych (składy węgla, drzewa i składy towarowe, piekarnia).

15) sprawy administracji budynkami należącymi do zakresu działania Wydziału VIII. (lokal urzędowy Wydziału VIII. urzędy poborowe itd.),

16) zarząd linjowymi urzędami poborowymi i nadzór służbowy nad personelem straży poborowej,

17) inne sprawy, które Prezydent miasta Wydziałowi VIII. przydzieli.

VI. Pobór opłat i należitości, o których mowa pod poz. V. p. 17 wykonywać mają linjowe urzędy poborowe, biuro rachunkowe w Rzeźni m. (poz. VII.) i komisariat targowy. W Wydziale VIII. tworzy się Centralną Kasę Poborową, do której ma należeć inkasowanie gotówki z poszczególnych urzędów poborowych, biura rachunkowego w Rzeźni m. i komisariatu targowego, odprowadzanie wpływu do Głównej Kasy miejskiej, kontrola urzędów poborowych i rozliczenia miesięczne z akcji inkasowej.

Prezydent miasta upoważniony jest agendy poborowe wykonywane przez którykolwiek z wymienionych wyżej organów (urzędy linjowe, biuro rachunkowe w Rzeźni i komisariat targowy) wyłączyć z zakresu działania Centralnej Kasy Poborowej w Wydziale VIII. i przydzielić bezpośrednio do zakresu M. I. O.

VII. Rzeźnia m. wraz z zakładami ubocznymi (chłodnia, kafilerja, fabryka lodu) Targowice m. oraz M. Zakłady Aprowizacyjne stanowią dwa zakłady administrowane przez Magistrat i otrzymają nazwy:

„Rzeźnia i Targowice m.“ i „M. Zakłady Aprowizacyjne“.

Wykonywanie agend rachunkowo-kasowych M. Zakładów Aprowizacyjnych odbywać się ma według dotychczasowego systemu. Dla Rzeźni i Targowicy m. tworzy się w Rzeźni biuro rachunkowe, które będzie przeprowadzać pobór wszelkich należitości i opłat dokonywanych za świadczenia Rzeźni m., oraz za korzystanie z urządzeń Rzeźni m., a nadto uskuteczniać będzie konieczne wydatki na bieżące potrzeby. Rozporządzenie Prezydenta m. ustali rodzaj tych wydatków, sposób ich dokonywania oraz granice w jakich samodzielne wydatkowanie w Rzeźni będzie dopuszczalne.

VIII. Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Prezydentowi miasta. W szczególności upoważnia się Prezydenta miasta do wydania potrzebnych zarządzeń i instrukcyj dotyczących wprowadzenia w życie niniejszej uchwały oraz przeprowadzenia zmian w zakresie działania Wydziałów, o ile to ze względu na reorganizację Wydziału VIII. okaże się potrzebne. Termin wprowadzenia w życie tej uchwały oznaczy Prezydent miasta.

W wykonaniu powyższej uchwały zarządzam co następuje:

a) Uchwała powyższa wchodzi w życie z dniem 15-go listopada 1932 r. z tem, że wykonanie w myśl tej uchwały agend rachunkowo-kasowych uzależnionych od układu preliminarza budżetowego — wprowadzone zostanie z nowym rokiem budżetowym tj. od 1-go kwietnia 1933 r.

b) Wydział VIII. Magistratu ma sprawy wymienione pod poz. IV. uchwały Rady m. przekazać właściwym Wydziałom określonym w uchwale.

c) Miejski Urząd Poboru Opłat i P. P. ma sprawy wymienione pod poz. III. uchwały Rady m. przekazać właściwym Wydziałom określonym w uchwale z tem, że agendy rachunkowo-kasowe należy w całości przekazać Wydziałowi VIII.

d) Do odstępowania spraw w myśl punktów b) i c) niniejszego zarządzenia, należy przystąpić bezzwłocznie i ukończyć je w możliwie najkrótszym czasie, a najdalej do 30 listopada br.

e) Z dniem 15 listopada br. Dziennik Podawczy ma przydzielać akta poszczególnych spraw wymienionych w poz. III. IV. i V. uchwały Rady m. właściwym Wydziałom określonym w tych punktach uchwały.

f) Naczelnik Wydziału VIII. Mgtu ma przedłożyć stosowne wnioski co do szczegółowego wykonania postanowień powyższej uchwały, zwłaszcza odnośnie tych postanowień uchwały, które zawierają dla Prezydenta miasta upoważnienie do wydawania specjalnych zarządzeń, instrukcji itp.

Wnioski dotyczące wykonywania agend rachunkowo-kasowych, należy przedłożyć w porozumieniu z Dyrekcją M. I. O., przyczem należy odróżnić te agendy rachunkowo-kasowe, które mogą być od razu wprowadzone i te które mają być wprowadzone od 1-go kwietnia 1933 r. (p. a.).

g) Lokal biurowy po M. U. P. przy ul. Kopernika L. 1 przydzielam z dniem 15 listopada br. Wydziałowi VIII. Magistratu. Co do lokalu opróżnionego przez Wydział VIII. w głównym gmachu Ratusza, wydaję osobne zarządzenie.

OKÓLNIK NR. 67.

Prezydenta miasta z dnia 15-go listopada 1932 r. Nr. Prez. Ubik. 843/32 w sprawie przeniesienia lokali biurowych Komisarjatu targowego i Miejskich Zakładów Apropowizacyjnych.

Z dniem 16 listopada br. przenoszę lokal biurowy Komisarjatu targowego mieszczący się dotąd w oficynie gmachu Ratusza w parterze do lokalu biurowego przy ul. Kopernika L. 1. Do lokalu tego przeniesiony zostanie również w najbliższych dniach lokal biurowy M. Zakładów Apropowizacyjnych.

Równocześnie zostają zmienione numery telefonów tych biur, a mianowicie:

Wydział VIII. otrzymuje telefon Nr. 103-13.

Komisariat targowy otrzymuje telefon Nr. 104-63.

M. Zakłady Apropowizacyjne telefon Nr. 104-63.

OKÓLNIK Nr. 69

Prezydenta m. z dnia 18 listopada 1932 Nr. Prez. R. 78/32 w sprawie zakupów zagranicznych.

W ślad za tut. okólnikiem Nr. 17 podaję do wiadomości Okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 28 maja 1932 z poleceniem zastosowania się i przestrzegania.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Warszawa, dn. 28 maja 1932 Nr. SG. 830/5/p/32. W sprawie zakupów zagranicznych dokonywanych przez Związki komunalne. Okólnik Nr. 6. Do Panów Wojewodów (wszystkich).

Celem uregulowania całości zagadnień związanych z dokonywaniem zakupów i zaciąganiem pożyczek zagranicznych przez związki komunalne, opierając się na uchwale Komitetu Ekonomicznego Ministrów z dnia 19 marca br. zarządzam niniejszem co następuje:

Obecna sytuacja i polityka gospodarza Państwa wymaga z jednej strony jaknajdalej idących ograniczeń zakupów zagranicznych ze względu na zrównoważenie bilansu handlowego, z drugiej zaś strony z uwagi na konieczność popierania przemysłu krajowego, zwłaszcza w okresie obecnego kryzysu i bezrobocia.

W związku z wykonaniem niniejszego zarządzenia zechce Pan Wojewoda roztoczyć ścisły nadzór nad podległymi związkami komunalnymi, przede wszystkim zaś przy kontroli uchwał organów stanowiących związków komunalnych, jakoteż przy badaniu budżetów i rewizji związków komunalnych.

W razie stwierdzenia uchybienia w wykonaniu niniejszego zarządzenia przez związki komunalne, należy w stosunku do nich wyciągnąć jaknajdalej idące konsekwencje dyscyplinarne, a nawet karno-sądowe.

Przez zakup zagraniczny, w rozumieniu niniejszego zarządzenia, należy uważać nabycie przedmiotów (wyrobów), półfabrykatów, surowców i różnych materiałów, pochodzących z poza obszaru Rzeczypospolitej.

Wyjątek stanowią ewentualne zakupy, dokonywane w Stoczni Gdańskiej na zasadach podanych w okólniku Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 5/XII. 1928 r. Nr. 13 oraz dnia 2/IX. 1930 r. Nr. 8. Natomiast zakupy, czynione na obszarze Wolnego Miasta Gdańska poza Stoczną Gdańską są zakupami zagranicznymi. Zakupem zagranicznym jest również zakup przedmiotów (wyrobów) sprowadzanych w częściach, z których w Polsce montowana jest całość.

Zakupem zagranicznym jest także zakup takich wyrobów, których istotne części konstrukcyjne wykonano zagranicą, a w Polsce dorabia się do nich tylko części grube, ciężkie, wogóle mało wartościowe w stosunku do całości (ramy, postumenty itp.), a które powodują oszczędności na opłatach celnych i transportowych. Całość w ten sposób wykonanych przedmiotów należy uważać za wyrób zagraniczny bez względu na to, że poszczególne jego części — odrębnie nabyte — mogą być wyrobem krajowym.

Istoty zakupu zagranicznego nie zmienia okoliczność, że transakcja została zawarta z przedstawicielstwem, oddziałem, lub wogóle firmą handlową, mającą siedzibę w Polsce.

Przez rejestrowanie firmy zagranicznego wytwórcy względnie dostawcy w Polsce (choćby z dodatkiem „Polski“ np. „Polski Bühler“) wytwory jego nie są krajowymi,

o ile pochodzą z poza obszaru Rzeczypospolitej. Powyższe ma zastosowanie także w razie założenia w Polsce przez firmę zagraniczną montowni, pomocniczego działu warsztatowego, naprawkowego itp. co mogłoby pozoro- wać, że całość przedmiotu jest produkowana w Polsce.

W razie wątpliwości co do pochodzenia danego przedmiotu (wyrobu) należy zwracać się o wyjaśnienie do odnośnej Izby Handlowo-przemysłowej względnie do Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

W myśl art. 1. rozporządzenia Rzeczypospolitej z dnia 12 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31 poz. 290) w sprawie samorządowych kredytów zagranicznych, jako kredyt zagraniczny należy uważać nie tylko zakupy na kredyt wyrobów przemysłowych zagranicą, lecz również i te wypadki, w których związki komunalne zakupują na kredyt wyroby przemysłowe w kraju, lecz pochodzenia zagranicznego, według podanego wyżej kryterjum.

Przedmiot wyrobiany na obszarze Rzeczypospolitej nie przestaje być wytworem krajowym pomimo, że

a) sposób jego produkcji jest oparty na patencie (licencji) zagranicznym,

b) przedsiębiorstwo jest oparte na kapitale zagranicznym,

c) właściciel jest obywatelem obcego państwa, lub ma siedzibę poza Polską,

d) przedsiębiorstwo w uznanej konieczności używa do produkcji takich półfabrykatów i materiałów, pochodzących z zagranicy, których nie można nabyć w kraju wogóle, albo w potrzebnej ilości,

e) jeżeli w zakładzie zatrudnieni są przejściowo pracownicy techniczni — obywatele obcego państwa — w celu ułatwionego wprowadzenia produkcji w życie,

f) jeżeli polski lub zagraniczny wytwórca organizuje w Polsce produkcję dotąd w kraju nieistniejącą, lub dla potrzeb kraju nie wystarczającą, rozwija ją przejściowo w okresami, w których najpierw montuje w Polsce przedmiot z części wyrobu zagranicznego, następnie przechodzi do wzrastającej własnej produkcji tych części i rzetelnie dąży do osiągnięcia produkcji całkowicie krajowej, wówczas produkcję tę należy uważać za wyrób krajowy we wszystkich pośrednich stadiach.

W razie wątpliwości, czy zachodzi wypadek omawiany w ustępie „f” oraz czy niema w danym wypadku ukrytej produkcji zagranicznej, należy zwracać się o wyjaśnienie do właściwej Izby Handlowo-Przemysłowej, względnie do Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

W umowach z dostawcami względnie z przedsiębiorcami krajowymi należy zamieszczać klauzulę, że dostawę względnie daną robotę wykonają oni z materiałów, półfabrykatów i surowców pochodzenia krajowego nie tylko co do zakupu (firmy krajowe), lecz również ich wyprodukowania, a jeśli do wykonania jej zajdzie potrzeba zainstalowania nowych maszyn i urządzeń, to nabędą je w kraju. Tylko w razie nieuniknionej konieczności i naglącej potrzeby zakupu pewnej części materiałów względnie półfabrykatów i surowców pochodzenia zagranicznego, związki komunalne, zawierające umowę, winny uzyskać zezwolenie na zasadach ogólnych niniejszego zezwolenia.

Celem uzyskania poglądu, o ile zamierzone zakupy zagraniczne dadzą się zastąpić krajowymi, należy odnośne zapotrzebowanie przewidzieć o tyle wcześniej, ażeby wystarczyło czasu na zainteresowanie przedsiębiorców,

względnie dostawców ewentualnem przygotowaniem odnośnej produkcji w kraju.

Do przetargów nie należy wzywać dostawców wyrobów zagranicznych, jeżeli w zakresie projektowanej roboty względnie dostawy istnieje w kraju dostateczna wytwórczość. Wyjątek od tej zasady stanowią następujące wypadki:

a) gdy krajowy przedsiębiorca względnie dostawca oferuje cenę wygórowaną, nieuzasadnioną zdrową kalkulacją, a wezwanie o obniżenie oferty do słusznej ceny nie odniosło skutku, oraz

b) w razie złośliwej zмовy firm krajowych danej gałęzi przemysłu, o ile te firmy nie zredukują na wezwanie oferowanych cen do słusznej wysokości.

W wypadkach wyjątkowych, w których zakup w kraju nie da się skutecznici, mogą być dokonane zakupy zagranicą z następującymi zastrzeżeniami:

a) zakup zagraniczny nie może być dokonany w takim państwie, które z Polską nie ma stosunków handlowych, unormowanych traktatami. Również nie mogą być dokonywane zakupy towarów z takiego państwa za pośrednictwem osób trzecich. Zastrzeżenie to obowiązuje nawet wówczas, gdyby cena ofiarowana za dostawę z państwa beztraktatowego była niższa od innych ofert. Wykaz państw beztraktatowych podawany będzie oddzielnie do wiadomości,

b) wyższą jakością towarów można uzasadniać potrzebę dokonania zakupu zagranicznego tylko wówczas, jeżeli jakość wyrobów, które dostarczyć może przemysł krajowy mogłaby spowodować istotną szkodę dla związku komunalnego.

Zakupy zagraniczne mogą być dokonywane jedynie po uprzednim uzyskaniu zezwolenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Wnioski kierowane przez związki komunalne za pośrednictwem Pana Wojewody do Ministerstwa Przemysłu i Handlu o wyrażenie zgody na zakup przedmiotów (wyrobów) pochodzenia zagranicznego powinny zawierać:

a) jakościowy i ilościowy wykaz przedmiotów (wyrobów), których zakup jest proponowany,

b) wymagalny termin dostawy,

c) ogólną wartość zamierzonego zakupu i cenę, po której mają być poszczególne przedmioty nabyte,

d) pochodzenie nabywanych towarów, kraj w którym mają być lub były wyprodukowane i firmę, od której mają być zakupione,

e) informacje, czy odnośny związek komunalny zwracał się do firm krajowych w sprawie zakupu potrzebnych wyrobów pochodzenia krajowego,

f) o ileby dany związek komunalny stawiał wniosek nabycia wyrobów pochodzenia zagranicznego, pomimo ich produkcji krajowej, należyte uzasadnienie takiego wniosku,

g) o ileby dany związek komunalny stawiał wniosek nabycia towaru (wyrobu), pochodzącego z państw nie-traktatowych — należyte uzasadnienie i wyjaśnienie, czy towar ten nie może być nabyty w innych państwach, mających zawarte z Polską traktaty handlowe.

Niezależnie od uzyskania zezwolenia ze strony Ministerstwa Przemysłu i Handlu, winny związki komunalne uzyskać w razie dokonywania zakupów zagranicznych na kredyt (częściowo lub w całości) ponadto zezwolenie Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu, a to w myśl postanowienia art. 1 rozporządzenia

Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 marca 1928 r. w sprawie samorządowych kredytów zagranicznych (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 290), przyczem przy tego rodzaju zakupach należy się kierować wyżej ustaloną zasadą niniejszego zarządzenia o pojęciu kredytu zagranicznego.

Uzyskanie zgody ze strony Ministerstwa Przemysłu i Handlu oraz ewentualnie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Ministerstwa Skarbu na zakup towaru pochodzenia zagranicznego nie jest identyczne z uzyskaniem ulgi celnej, ani też z uzyskaniem pozwolenia na przywóz tych towarów, których przywóz jest reglamentowany, to też o uzyskanie ulgi celnej czy też pozwolenia na przywóz winny związek komunalny dołączyć specjalny wniosek.

Równocześnie z wydaniem niniejszego zarządzenia uchylam dotychczasowe zarządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w sprawie zakupów zagranicznych, a w szczególności zarządzenia zawarte w okólnikach z dnia 5 października 1928 r. Nr. 5 (Nr. SG. 407/4/p/28 r.), z dnia 9 lipca 1929 r. Nr. 14 (Nr. SG. 407/18/p/28 r.), z dnia 7 sierpnia 1930 r. Nr. 7 (Nr. SG. 407/24/p/28 r.), oraz z dnia 19 listopada 1930 r. Nr. 13 (Nr. SG. 407/27/p/28 r.).

Zarządzenie niniejsze zechce Pan Wojewoda podać do wiadomości podległym związkom komunalnym.

Minister:

Bronisław Pieracki.

OKÓLNIK NR. 70.

Prezydenta m. z dnia 19 listopada 1932 r. Nr. Prez. m. 33/32 w sprawie rozdziału czynności między członków Prezydium miasta.

Z dniem 20 listopada 1932 r. ustalą następujący rozdział czynności między Członków Prezydium miasta:

I. Prezydent m. Władysław Belina Prażmowski.

- 1) Naczelnictwo kierownictwo administracji miejskiej,
- 2) Kierownictwo czynnościami Rady m.,
- 3) Biuro Prezydjalne,
- 4) M. Izba Obrachunkowa,
- 5) Biuro Statystyczne,
- 6) Teatr miejski,
- 7) Jaworznicke Komunalne Kopalnie węgla,
- 8) Komunalna Kasa Oszczędności m. Krakowa.

II. Wiceprezydent m. Dr. Kazimierz Duch.

- 1) Wydział I. i podległe mu: Zarząd Ogrodów m., Zarząd M. Parku „Las Wolski“, Zarząd Cementarzy m.,
- 2) Elektrownia miejska,
- 3) Gazownia miejska,
- 4) Wodociąg miejski,
- 5) M. Zakłady Ceramiczne,
- 6) M. Kolej Elektryczna,
- 7) Przewodnictwo Komisji dyscyplinarnej.

III. Wiceprezydent m. Dr. Stanisław Klimecki.

- 1) Wydział V. Magistratu,
- 2) Wydział VI. Magistratu i podległe mu: Areszta m. oraz zakłady opiekuńcze,
- 3) Wydział VIII. Magistratu i podległe mu: Rzeźnia i Targowica m., Miejskie Zakłady Aprowizacyjne,
- 4) Spółka „Caro“.

IV. Wiceprezydent m. Dr. Ignacy Landau.

- 1) Wydział II. Magistratu,
- 2) Wydział III. Magistratu,
- 3) Wydział IX. Magistratu i podległe mu: Pracownia chemiczna, Zakłady Sanitarne i inne ośrodki sanitarne,
- 4) Urząd Rozjemczy dla spraw najmu,
- 5) Biuro prawne.

V. Wiceprezydent m. Witold Ostrowski.

- 1) Wydział IV. Magistratu i podległe mu: Muzeum Narodowe, Muzeum Przemysłowe, Archiwum Aktów dawnych, Szkoła Gospodarstwa domowego, Urząd Ewidencji Ludności,
- 2) Wydział VII. Magistratu i podległe mu: M. Straż Pożarna i Zakład czyszczenia miasta,
- 3) Budownictwo m. Oddział A,
- 4) Budownictwo m. Oddział B,
- 5) Komitet Rozbudowy miasta,
- 6) Uroczystości, propaganda, turystyka itp.,
- 7) Spółka mieszkaniowa dla miast,
- 8) Kamieniołomy miast małopolskich.

OKÓLNIK NR. 71.

Prezydenta miasta z dnia 23-go listopada 1932 r. Nr. Prez. Post. ad. kr. 130/32 w sprawie amnestji.

Niniejszem udzielam do wiadomości okólnik Ministerstwa Spraw Wewn. Nr. 139/32 intymowany reskr. P. Wojewody Krakowskiego z dnia 16 listopada 1932 Nr. AA.II/1.b./128/32 z poleceniem zastosowania się i przestrzegania.

Ministerstwo Spraw Wewn. Nr. A. P. 106/48. Warszawa, dn. 3. XI. 1932. Rozporządzenie Prezydenta Rzpltej z dn. 21. X. 1932 r. o amnestji (Dz. U. R. P. Nr. 91 poz. 782). Okólnik Nr. 139. — Do PP. Wojewodów i P. Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W Dz. U. R. P. Nr. 91 poz. 782 ukazało się rozporządzenie Prezydenta Rzpltej z dnia 21 X. b. r. o amnestji z powodu wprowadzenia z dniem 1 września jednolitego polskiego kodeksu karnego i prawa o wykroczeniach.

Zwracając na powyższe uwagę PP. Wojewodów (P. Komisarza Rządu), Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia równocześnie, co następuje:

I. Amnestja dotyczy wszystkich wykroczeń, należących do właściwości władz administracyjnych dokonanych przed dniem 1 września 1932 r. Wykroczenia te puszcza się w niepamięć i przebacza, a kary w całości lub w części niewykonane — daruje. Amnestja ma zastosowanie choćby karę za takie wykroczenie wymierzono po dniu 1 września br.

Wyjęte są z pod amnestji następujące przestępstwa, karane w drodze administracyjnej:

a) przestępstwa, przewidziane w art. 97 pkt. 2 i 98 pkt. 4 i 5 ustawy z dn. 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. z r. 1928 Nr. 46 poz. 458),

b) naruszenia przepisów o nabywaniu, posiadaniu, i noszeniu broni i amunicji.

Co do przestępstw pod a) Ministerstwo wyjaśnia, że w związku z art. 4 i art. 6 § 1 pkt. a) rozporządze-

nia o amnestji ulegają darowaniu niewykonane w całości lub w części kary oraz skutki karne za wykroczenia, popełnione przez naruszenie przepisów art. 23, 24, 25, 26, 57 ust. ost. oraz art. 93, 94 i 95, za które to wykroczenia przewidziane są kary w art. 97 pkt 1, 3, 4 i 5 oraz w art. 98 pkt 1, 2 i 3 cytowanej ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym.

Ze względu na powyższe osoby, które utraciły prawo do odroczenia służby wojskowej na zasadzie art. 117 tejże ustawy, w związku ze skutkami ukarania z wymienionych wyżej artykułów, mają prawo (choćby już przedtem wydana została z tego powodu prawomocna decyzja odmowna) — ubiegać się o odroczenie służby wojskowej czy też ulgę wojskową, jednak w okresie czasu przewidzianym w art. 64 ust. 1 ustawy o powsz. obow. wojskow. tj. w przeciągu 4 ch tygodni od chwili ogłoszenia rozporządzenia Prezydenta Rzpltej z dnia 21. X. br. o amnestji tj. od dnia 26. X. br.

II. Amnestje stosuje władza, przed którą toczy się postępowanie, lub władza, zarządzająca wykonanie orzeczenia. Odnośne więc władze winny zatem niezwłocznie przejrzeć wykazy spraw karnych administracyjnych. W sprawach wszczętych, a jeszcze nieukończonych należy postępowanie, o ile wykroczenie podlega amnestji, wstrzymać i sprawy umorzyć z odpowiednią adnotacją, przyczem jednak zwraca się uwagę na art. 3 § 2.

Jeśli w sprawach tych nastąpiło już żądanie przekazania sprawy do sądu — sprawy podlegającej amnestji nie należy już kierować do sądu. O ile chodzi o sprawy, w których zapadły już prawomocne orzeczenia władz administracyjnych i w których wykonanie kar zostało już zarządzone lub rozpoczęte, to odnośne władze administracyjne winny zarządzić wstrzymanie wykonania kary, a przy karach już rozpoczętych zarządzić niezwłoczne zwolnienie skazanego, względnie wstrzymać ściąganie grzywien, poczem sprawę złożyć do akt.

W końcu zwraca się uwagę na treść art. 8, 10 zdanie końcowe, 12 i 15 (w związku z art. 7 i 14) rozporządzenia o amnestji.

(—) *Weissbrod*

Dyrektor Departamentu.

OKÓLNIAK Nr. 72

z dnia 29 listopada 1932 Nr. Prez. Zarz. og. 136/32 zawierający zarządzenie Prezydenta miasta w sprawie wykonywania uprawnień z § 98 Statutu gminnego.

W myśl § 98 Statutu gminnego Prezydent miasta nie jest związany uchwałami Magistratu. Przepis ten zawiera atrybucję zawieszenia i uchylania uchwał Magistratu i atrybucję tę przyznaje wyłącznie Prezydentowi miasta.

Wobec powyższego zarządzam, aby wszelkie sprawy, w których ma być wydana decyzja odmienna niż powyższa uchwała Magistratu, skutkiem czego uchwała ta ulega zawieszeniu, względnie uchyleniu, były przedkładane mnie osobiście do decyzji po przedłożeniu sprawy do wglądu resortowemu Wiceprezydentowi.

Nr. IV. Szk. Ogól./32/VIII.

INSTRUKCJA

dla tercjanów publicznych szkół powszechnych stoł. król. m. Krakowa.

Na podstawie § 84 statutu gminnego wydaję następujące zarządzenie zgodnie z uchwałą Magistratu z dnia 15 października 1931 r.

Zachowanie się tercjana.

§ 1.

Bezpośrednim zwierzchnikiem tercjana jest kierownik (czka) szkoły. Kierownikowi (czce) ma tercjan okazywać należne posłuszeństwo, a w stosunku do grona nauczycielskiego ma zachowywać się z należytem uszanowaniem. Wobec dziatwy szkolnej, jej rodziców i interesentów, ma być uprzejmy.

W razie dostrzeżenia przekroczeń ze strony dzieci ma o tem donieść kierownikowi (czce) szkoły. W żadnym wypadku nie wolno mu karcić ustnie dzieci, a tem mniej znieważać je czynnie.

§ 2.

W czasie nauki winien być tercjan zawsze czysto ubrany w mundur służbowy.

W czasie sprzątania winien mieć na sobie osłonę roboczą.

§ 3.

Na korytarzach, w izbach szkolnych, wychodkach i t. p. nie wolno tercjanowi palić tytoniu.

§ 4.

Tercjanowi nie wolno w czasie godzin służbowych zajmować się czynnościami, któreby przeszkadzały jego obowiązkowi służbowym.

§ 5.

Podział pracy między tercjanem a ewent. pomocnikami ustala kierownik (czka) szkoły.

Do obowiązków tercjana należy:

§ 6.

- I. Czynności w czasie trwania nauki.
- II. Sprzątanie codzienne ubikacji szkolnych.
- III. Sprzątanie w czasie feryj ubikacji szkolnych.
- IV. Piecza nad urządzeniami instalacyjnymi.
- V. Palenie w piecach.
- VI. Utrzymywanie porządku w piwnicach, na strychach, ogrodach, podworcach i chodnikach.
- VII. Opieka nad dobrym stanem realności.
- VIII. Załatwianie spraw szkolnych na zewnątrz.
- IX. Czynności dodatkowe.

I. Czynności tercjana w czasie trwania nauki.

§ 7.

Tercjan przechowuje klucze od bramy i ubikacji szkolnych, które otwiera na pół godziny przed rozpoczęciem nauki, czuwając, aby przy wejściu dzieci wy-

cierały starannie obuwanie. Z chwilą rozpoczęcia nauki ma bramę zamknąć na klucz i pozostać w szkole do dyspozycji kierownika (czki) szkoły. Bez wiedzy kierownika (czki) nie wolno mu wypuszczać dzieci ze szkoły, jak również wprowadzać do budynku interesentów, których w razie konieczności ma kierować wprost do kancelarii. Gdy kierownika (czki) niema mają interesenci zaczekać na korytarzu. Administrator budynków szkolnych oraz członkowie komisji mają wstęp wolny do budynku szkolnego, a tercjan winien im udzielić rządanych wyjaśnień. Dotyczy to również majstrów, monterów i robotników, którzy mają wykonać naprawy lub usunąć usterki. O ile nie są znani tercjanowi, winni się wylegitymować.

W ciągu pierwszej godziny nauki ma tercjan usunąć ze sieni i klatek schodowych ewentualnie naniesione błoto.

Na wezwanie kierownika (czki) lub nauczyciela (ki) ma uprzątnąć doraźne zanieczyszczenie izby szkolnej.

Podczas przerw w nauce ma być przy bramie i udzielać informacji interesentom.

W czasie nauki i przerw winien uważać, aby nikt nie wynosił garderoby uczniów, obrazów, tablic i t. p.

Po każdej przerwie w nauce ma tercjan przewietrzyć korytarze.

Ponadto ma tercjan:

1) dawać znak dzwonkiem przy rozpoczęciu i zakończeniu lekcji,

2) przynosić z gabinetów do sal i odwrotnie przyrządy, okazy i środki naukowe i czuwać nad tem, aby nie uległy uszkodzeniu,

3) czyścić czystą zimną wodą tablice, gąbki, miednice, przepłukiwać ścierki i ręczniki, napełniać atramentem kałamarze,

4) przewietrzać sale i korytarze według wskazówek kierownika (czki).

Tercjanowi nie wolno wyręczać się w usługach dziećmi szkolnymi.

Po nauce ma tercjan bramę zamknąć na klucz.

W czasie nauki nie wolno tercjanowi wydalać się z budynku bez zezwolenia kierownika (czki).

II. Sprzątanie codzienne nbikacyj szkolnych.

§ 8.

Sprzątanie codzienne odbywa się:

- a) główne po nauce,
- b) dodatkowe z rana przed nauką,
- c) klasy przeznaczone dla dwóch lub trzech szkół należy nadto sprzątnąć doraźnie między nauką pierwszej i drugiej względnie drugiej i trzeciej szkoły.

a) Sprzątanie główne.

§ 9.

Po nauce tercjan ma otworzyć okna w zimie na $\frac{1}{2}$ godziny, a w okresie, kiedy się nie pali na 2 godziny, wybrać popiół z pieców i pozmiatać śmieci. Śmieci i zawartość spluwaczek usunąć z budynku. Po opadnięciu kurzu wytrzeć podłogi mokrą ścierką do podłóg, ławki i inne sprzęty oraz parapety okienne na sucho ścierką do kurzu, tablice m o k r e m i ścierkami lub zwilżonemi gąbkami, a spluwaczki wymyte napełnić świeżą wodą. W sobotę należy nadto zetrzeć kurze z pieca i z za piecia i oczyścić żarówki i umbry.

Wycieraczki należy dokładnie wytrzeć, a ewent. i wysuszyć, zaś kraty u wejścia wyczyścić.

b) Sprzątanie dodatkowe z rana przed nauką.

§ 10.

Tercjan obowiązany jest przewietrzyć sale oraz wytrzeć osiadły przez noc kurz z ławek i innych sprzętów, wypłukać gąbki, postawić miseczkę z wodą do zwilżania gąbek i ponalewać wody do dzbanków lub zbiorników przy umywalkach.

c) Sprzątanie doraźne.

§ 11.

O ile przerwa w nauce na to pozwala, należy otworzyć okna, zebrać śmieci, opróżnić kosze na papiery, wytrzeć ławki i tablice, a po każdym sprzątnięciu zostawić przynajmniej na pół godziny okna otwarte.

Rzeczy znalezione ma tercjan oddać kierownikowi (czce) szkoły, podając miejsce znalezienia.

III. Sprzątanie w czasie feryj.

§ 12.

Podczas feryj Bożego Narodzenia, Wielkiej Nocy i wakacyj letnich winien tercjan:

1) pozdejmować obrazy, mapy, tablice i t. p. oraz usunąć sprzęty z izb szkolnych,

2) poomiatać szczotką sufity i ściany, poomiatać i poobcierać wilgotną ścierką piecice,

3) dokładnie wymyć okna z zewnątrz i wewnątrz (w zimie, o ile temperatura na to pozwala),

4) zmyć lamperje olejne letnią wodą z bardzo drobną przymieszką mydła,

5) wytrzeć na sucho sprzęty szkolne,

6) zapuścić podłogi olejem pyłochłonnym dopiero po stwierdzeniu, że podłogi po umyciu należycie wyschły,

7) wyczyścić drzwiczki u pieców grafitem, inne części żelazne jak zamki, klamki i t. p. zwilżyć olejem lub naftą i wytrzeć na sucho, części miedziane, mosiężne i t. p. wyczyścić sidolem,

8) w czasie wakacyj letnich oczyścić okna strychowe i piwniczne.

UWAGA: do §§ 8—12.

Przepisy te odnoszą się nietylko do sal szkolnych, lecz również do sal gimnastycznych, kancelaryj, szatni, korytarzy, klatek schodowych i innych lokali szkolnych.

Tablic szkolnych nie wolno w okresie palenia w piecach ustawiać koło pieców lub za piecami, a w lecie wystawiać je na działanie promieni słonecznych, ani też ścierać suchymi szmatami lub nacierać olejem.

Nie wolno myć okien bez dostatecznego zabezpieczenia zapomocą pasów, linek lub balustrad.

Sprzątanie ustępów.

§ 13.

Okna w ustępach mają być w czasie nauki w okresie niepalenia w piecach stale otwarte. W okresie palenia należy je wietrzyć tak, jak izby szkolne. W czasie nauki mają być pisuary stale splukiwane, po nauce zaś

należy kurek zamknąć. Podłogi i siedzenia mają być codziennie myte wodą zimną, a co dwa tygodnie wodą gorącą z dodatkiem szarego mydła (10 dkg. na 1 litr).

Miski klozetowe i pisuary ściennie należy zmywać co dwa tygodnie roztworem kwasu solnego (1 litr kwasu solnego na 10 litrów wody), a następnie spłukać wodą; maski mosiężne przy pisuarach ma się czyścić sidolem. Ściany malowane olejno należy zmywać co miesiąc.

Do ustępów podobnie jak do muszli wodociągowych nie wolno wrzucać przedmiotów stałych oraz popiołu, śmieci i t. p.

Dodatkowe postanowienia o porządku.

§ 14.

Zabrania się tercjanom:

1) wystawiać w salach, korytarzach, klatkach schodowych, ustępach i t. d. wiader ze śmieciami lub zlewkami jak również przechowywać tam szmaty, odpadki, paki, beczki i t. p.,

2) wyrzucać śmieci i wylewać zużytą wodę i zlewki przez okna lub drzwi na podwórze lub ulice,

3) trzepać dywany, wycieraczki i t. p. w innych miejscach jak tylko w podworcach lub na tylnych gankach,

4) usuwać niepotrzebne lub zniszczone sprzęty szkolne na wolne powietrze,

5) przetrzymywać w budynku beczki z oleju. O opróżnieniu beczek należy zawiadomić bezzwłocznie odnośną firmę.

Chorągwie do dekoracji budynku szkolnego utrzymywać ma tercjan czysto.

§ 15.

Za mycie sal, ustępów i korytarzy po dezynfekcjach jak również za sprzątanie ubikacji szkolnych po robotach murarskich, malarskich, kaflarskich i innych większych adaptacjach otrzymuje tercjan wynagrodzenie według cennika Magistratu, o ile w danym razie wydatku tego nie pokrywa przedsiębiorca.

IV. Piecza nad urządzeniami instalacyjnymi.

Instalacja wodociągowa.

§ 16.

Tercjan winien czysto utrzymywać muszle i umywalnie wodociągowe i uważać, aby kurki po użyciu wody były stale zamknięte. Marnowanie wody jest surowo wzbronione. W szkołach, gdzie są studnie, należy do szorowania, mycia i do kropienia, używać wody studziennej.

W zimie tercjan ma się ściśle stosować do następujących zarządzeń:

1) Ubikację, w których się mieszczą urządzenia wodociągowe lub przez które przechodzą rurociągi (np. w ustępach) mają być należycie ogrzane tak, aby temperatura w nich nigdy nie spadła poniżej zera.

2) W czasie mrozów należy po nauce instalację z wody opróżnić przez zamknięcia głównego dopływu wody przy wodomierzu i otworzyć wszystkie kurki spustowe przy muszlach, umywalkach wodociągowych i t. p. Ze syfonów, muszli wodociągowych, misek klozetowych i umywalk należy również wodę usunąć.

3) Wodomierze umieszczone w piwnicach lub przedsiionkach należy w czasie mrozów okryć workami napełnionymi trocinami.

4) Okna piwniczne i strychowe należy z dniem rozpoczęcia palenia w piecach zamknąć jak również uważać, aby drzwi wiodące do piwnic były stale zamknięte.

Przed zamknięciem dopływu wody po nauce w czasie mrozów ma tercjan uprzedzić mieszkańców w budynku szkolnym, aby zaopatrzyli się we wodę aż do ponownego otwarcia instalacji.

Tercjanie nie obznajomieni z urządzeniem i manipulacją instalacji wodociągowej mają się zwracać przed nastaniem zimy po pouczeniu do Biura konserwacji Budownictwa miejskiego.

Instalacja oświetlenia elektrycznego.

§ 17.

Siłę światła w każdej ubikacji szkolnej ustala fachowa komisja. Dlatego pod żadnym warunkiem, ze względu na ochronę wzroku młodzieży, niebezpieczeństwo ewent. krótkiego spięcia i pożaru, nie wolno żarówek samowolnie wymieniać. Życzenia o zwiększenie siły światła należy kierować wyłącznie do Wydziału szkolnego Magistratu, który komisyjnie zbada stan rzeczy i ewentualnie spowoduje wymianę żarówek.

Lampy wolno świecić tylko w miarę rzeczywistej potrzeby. Przy sprzątanu i paleniu w piecach wolno świecić lampy tylko w odnośnej ubikacji i przyległej części korytarza.

Latarnie orientacyjne należy zaświecać z chwilą zapalenia lamp ulicznych, a gasić w czasie od 1/IV. do 30/IX. o godz. 5-tej, w czasie zaś od 1/X. do 31/III. o godz. 7-mej.

Do obowiązków tercjana należy w szczególności:

1) Ze względu na bezpieczeństwo instalacji pod żadnym warunkiem nie podkładać stopek drutem, gwoździami i t. p., by nie spowodować spalania głównych stopek w złączu, ewentualnie poparzenia siebie samego i uszkodzenie rozdzielnicy.

2) Baczyć by wszystkie wyłączniki i kontakty były w należyтым porządku, to jest aby nie miały potłuczonych nakrywek.

3) Baczyć by wszystkie drzwiczki, w których znajdują się rozdzielnice były stale zamknięte.

4) O wszelkich uszkodzeniach instalacji elektrycznej donieść bezzwłocznie kierownictwu szkoły, które skutecznie zamówienie do Magistratu.

5) Przy wymianie spalonych żarówek tercjan powinien przynieść do Elektrowni (oddział instalacyjny) spalone żarówki oraz książkę ewidencyjną z zamówieniem Wydziału szkolnego Magistratu, na którym ma być uwidoczniona liczba żarówek i w jakiej sali mają być wymienione.

Pozatem winien tercjan:

1) Uważać, aby dzieci nie dotykały i nie manipulowały koło urządzenia instalacji.

2) Obchodzić się delikatnie ze żarówkami i nie narażać je na wstrząśnienia.

3) Przecierać żarówki przy czyszczeniu mokrą ścierką, a następnie miękką ścierką wycierać na sucho myć żarówek nie wolno,

4) Świecących żarówek nie odkręcać.

5) Żarówek nie okrywać papierami dla upiększania sal.

Celem zapobieżenia kradzieżom mają być żarówki bezpośrednio przed ferjami i przed wykonywaniem adaptacyj zdjęte i w stosownym miejscu przechowane.

Instalacja gazowa.

§. 18.

Obowiązkiem tercjana jest, po ukończeniu lekcji obejść wszystkie ubikacje, w których znajdują się instalacje gazowe, i sprawdzić, czy wszystkie kurki są szczelnie pozamykane i czy gaz nie uchodzi. (Zamykanie gazomierza na noc nie jest wskazane).

W razie zauważenia, że gaz uchodzi winien tercjan stwierdzić czy przyczyną nie było otwarcie któregoś z kurków.

Jeżeli uchodzenie gazu zdarzyło się podczas nauki powinien tercjan:

1) ostrzec przed możliwością wybuchu w razie zapalenia ognia,

2) otworzyć okna i drzwi dla przewietrzenia ubikacji.

W razie niestwierdzenia przyczyny uchodzenia gazu, tercjan winien, oprócz wykonania dwóch czynności wyżej wymienionych:

3) zamknąć kurek główny przy gazomierzu,

4) zamknąć wszystkie kurki,

5) natychmiast, najbliższym telefonem zawiadomić Gazownię, podając dokładny adres szkoły.

W żadnym wypadku nie wolno tercjanowi wyszukiwać nieszczelności w instalacji za pomocą płomienia.

Gazu przy kuchenkach gazowych nie wolno palić ponad rzeczywistą potrzebę.

Natryski.

§ 19.

Ubikacje natryskowe mają być utrzymywane w czystości. Po każdorazowym użyciu natrysków mają być podłogi i sprzęty wyszorowane gorącą wodą ze sodą. Tercjan przydzielony do obsługi natrysków ma pomagać przy kąpieli dzieci według wskazówek kierownika (czki) lekarza (ki).

Osobne przepisy normują, jak palić w kotłach i jak się obchodzić z instalacją natrysków.

Instalacja centralnego ogrzewania.

§ 20.

Osobne przepisy określają, jak należy obchodzić się z urządzeniem centralnego ogrzewania.

V. Opał i palenie w piecach.

§ 21.

Tercjan odbiera w dniu oznaczonym opał ze składu węgla i konwojuje go do budynku szkolnego, a następnie pilnuje zrzucania opału do piwnic. Opał w piwnicy ma być starannie ułożony. Spalać należy najpierw węgiel dawniej dostarczony. Węgiel potrzebny do palenia ma brać tercjan za porządkiem od brzegu. Przy rąbaniu węgla winien uważać, by nie tworzyć niepotrzebnie miału. Ewentualnie powstały miał ma spalać

przez dodawanie go do węgla, po poprzednim skropieniu wodą. Rąbać drzewo i węgiel wolno tylko w piwnicach względnie w innym na ten cel wyznaczonym miejscu.

Piwnice z opałem mają być stale zamknięte, klucz ma się znajdować w posiadaniu tercjana. Tercjan jest odpowiedzialny za kradzież i marnowanie opału.

W piecach palić należy wczesnym rano tak, by w chwili rozpoczęcia nauki sale były dostatecznie ogrzane. Pieców nie wolno zapychać węglem, lecz w kolejności sal wkładać po jednym wiaderku, a następnie w tej samej kolejności po częściowem przepaleniu o ile zajdzie potrzeba, dokładać węgla.

Temperatura nie powinna przenosić 18° C. Jeżeli, w której ze sal temperatura przenosi 18° C, powinien tercjan otworzyć okna przed rozpoczęciem nauki, by uzyskać 18° C. W czasie większych mrozów, gdy temperatura w klasach spadnie znacznie poniżej 18° C, ma na żądanie kierownika (czki) dołożyć węgla do pieca względnie pieców.

Jeżeli z powodu kilkudniowej przerwy w nauce nie pali się w piecach, ma tercjan już dzień przed rozpoczęciem nauki ogrzać sale do przepisanej temperatury. Surowo zabrania się palenia w piecach z wieczora lub w nocy wobec niebezpieczeństwa zawleczenia ognia.

Drzewa nie wolno dla wysuszenia układać za piecami lub koło pieców.

VI. Utrzymywanie porządku.

a) piwnicach, b) na strychu, c) ogrodach, d) podwórzu, e) na chodniku.

a) Piwnice.

§ 22.

Ubikacje piwniczne mają być stale zamiatane. Przedmioty gnijące należy bezwzględnie usuwać. W miesiącach letnich należy piwnice przewietrzać, jednak na noc okienka zamykać. W piwnicach nie wolno gromadzić papierów i odpadków.

b) Strychy.

§ 23.

Strychy należy utrzymywać w porządku. Nie wolno w nich przechowywać przedmiotów łatwopalnych jak słomy, siano, papierów, rupieci, drzewa, benzyny, nafty i t. p. Wstęp na strych dozwolny jest wyłącznie tylko w porze dziennej.

W wyjątkowych a nagłych wypadkach w nocy, jednak ze światłem zamkniętem.

c) Ogrody.

§ 24.

Ogrody mają być stale wysprzątane z papierów, gałęzi i śmieci. Drzew samowolnie wycinać nie wolno.

d) Podworec.

§ 25.

Podworec względnie boisko należy codziennie zamieść. W zimie śnieg odgarniać dla przejścia. W lecie

w czasie przebywania dzieci podczas przerw na wolnym powietrzu, należy podworzec względnie boisko w miarę potrzeby skropić.

Skrzynki na popiół należy trzymać pod zadaszeniem i co pewien czas je czyścić.

Do skrzynek składa się tylko popiół i odpadki nie dające się spalić. Zmionki jak papiery, szmaty, słoma, wióra należy spalać. Nie wolno wrzucać do skrzynek przedmiotów stałych jak ziemi, cegieł, kamieni, rumowiska, śniegu, lodu, odpadków metalowych itp. Przedmioty te usunie za zgłoszeniem w Wydziale szkolnym Magistratu, Zakład czyszczenia miasta.

e) Chodniki.

§ 26.

W lecie.

Od 1 kwietnia do końca września winien tercjan codziennie do godziny 6-tej rano po należytem skropieniu zamieść chodnik i ściek wzdłuż przestrzeni realności szkolnej. Zamiatanie bez uprzedniego dokładnego skropienia jest zakazane. W wypadkach zanieczyszczenia chodnika, ścieku i ulicy podczas dnia np. przy noszeniu węgla, drzewa i t. p. należy chodnik, ściek i ulicę bezzwłocznie po uprzednim skropieniu zamieść, a śmieci przechować w podworcu do następnego dnia.

W czasie posuchy winien tercjan prócz rannego skropienia skropić całą przestrzeń przed realnością przeznaczoną do zamiatania drugi raz o godz. 13-tej w południe i po raz trzeci o godzinie 17-tej. O ile przed budynkiem szkolnym znajdują się przy chodniku drzewka uliczne, winien tercjan w czasie upałów podlewać je rano oraz po zachodzie słońca.

W czasie ulewnych deszczów winien tercjan celem umożliwienia szybkiego odpływu wody i zapobieżenia zalewania ulic i chodników podnieść uliczne kratki ściekowe, o ile krata znajduje się przed budynkiem szkolnym.

Tabliczki z numerami orjentacyjnymi oraz tablice z oznaczeniem nazwy szkoły należy utrzymywać czysto.

W zimie.

Od 1 października do końca marca ma tercjan oczyszczać chodniki ze śniegu, lodu i błota o godzinie 7-mej rano. W razie potrzeby ma powtarzać tę czynność i kilka razy na dzień. Śnieg, lód i błoto usunięte z chodników składać na połowie szerokości ścieku od strony ulicy. W ulicach, przez które przechodzi tor kolei elektrycznej, składać śnieg, lód i błoto w połowie ścieku po tej stronie ulicy, gdzie niema toru tramwajowego.

W czasie gołedzi posypywać chodniki wzdłuż realności piaskiem lub przesianym popiołem. Chodniki asfaltowe zamiatać po każdym opadzie śniegu. Lód z chodników asfaltowych podczas odwilży uprzątać drewnjanymi łopatami a nie drągami żelaznymi i t. p.

Śnieg z dachów usuwa za zgłoszeniem w Wydziale szkolnym Magistratu miejska Straż pożarna. Śnieg zrzucony na ulice, przez które przechodzi tor tramwajowy, ma tercjan natychmiast zebrać w połowie ścieku od strony ulicy.

VII. Opieka nad dobrym stanem realności szkolnej.

§ 27.

Tercjan winien uważać, aby młodzież szkolna nie niszczyła sprzętów szkolnych, wieszadeł, urządzeń elektrycznych i wodociągowych oraz nie marnowała światła i wody.

O wszelkich wybrykach młodzieży i ewent. spowodowanym przez nią zniszczeniu budynku, urządzeń wewnętrznych bądź instalacyjnych winien tercjan bezzwłocznie zawiadomić kierownika (czkę) szkoły, wskazując winowajcę.

Tercjan ma pilnować, aby kominiarze regularnie i dokładnie czyścili kominy, usuwali sadze, zamykali drzwiczki kominowe i stwierdzali, czy kominy nie są uszkodzone.

Tercjan ma co pewien czas zwłaszcza w czasie burzy i ulewnych deszczów badać strychy i ewentualnie ustawiać wiaderka, gdzie dach przecieka — oraz stwierdzić czy rynny, gzymsy i ogrodzenia nie zostały uszkodzone.

O wszelkich uszkodzeniach winien tercjan zawiadomić bezzwłocznie za pośrednictwem kierownictwa szkoły Wydział szkolny Magistratu.

VIII. Załatwianie spraw szkolnych na zewnątrz.

§ 28.

Tercjan obowiązany jest chodzić w sprawach szkolnych wszędzie, gdzie go pośle kierownik (czka) szkoły. W Magistracie i Zakładach miejskich załatwia sprawy szkolne, z wyjątkiem spraw nagłych, w godzinach od 12-tej do godz. 14-tej. Niepotrzebne przebywanie w urzędach bądź w mieście w godzinach nauki szkolnej będzie karane dyscyplinarnie.

W czasie nieobecności tercjana pozostać musi w budynku szkolnym jego żona wzgl. pomocnik.

IX. Czynności dodatkowe.

§ 29.

Za sprzątanie sal i ewent. dodatkowe palenie dla tych instytucyj którym czasowo oddano budynek szkolny do dyspozycji należy się od nich tercjanowi osobne wynagrodzenie.

Dostarczanie posiłku młodzieży.

§ 30.

Tercjan może za zezwoleniem kierownika (czki) sprzedawać dziatwie szkolnej w czasie przerw w nauce bułki, chleb i mleko po cenach oznaczonych przez kierownika (czkę). Sprzedaż dziatwie słodczy jest surowo wzbronione.

Mieszkanie tercjana.

§ 31.

Mieszkanie tercjana ma być utrzymywane czysto. Nie wolno mu w mieszkaniu trzymać przedmiotów, ulegających fermentacji np. kiszzonej kapusty i przedmiotów, wydających nieprzyjemną woń. W budynku szkolnym nie wolno chować żadnych zwierząt domowych

z wyjątkiem psa łańcuchowego do strzeżenia obejścia o ile to okaże się konieczne. Nie wolno tercjanowi przyjmować sublokatorów z wyjątkiem najbliższej rodziny. Tercjan ma również starać się o to, aby odwiedziny w jego mieszkaniu nie powodowały zakłócenia spokoju. Również nie wolno mu przyjmować kogokolwiek na stołowanie.

Mieszkańcy w budynku szkolnym czasowi czy też stali mają być meldowani wzgl. wymeldowywani stosownie do obowiązujących przepisów. Karty meldunkowe wypełnia lokator główny a podpisuje je administrator budynków m. szkół pow. Do ksiąg meldunkowych, które mają się stale znajdować w mieszkaniu tercjana, wpisuje osoby przybyłe wyłącznie administrator budynków m. szkół pow. Za przekroczenia meldunkowe odpowiedzialni są tercjanie.

W razie choroby któregośkolwiek z członków rodziny tercjan ma natychmiast zawiadomić kierownika (czkę) szkoły i odnośnego lekarza miejskiego.

Tak tercjan jak i członkowie jego rodziny nie mogą pod żadnym warunkiem przyjmować do prania obcej bielizny lub naprawiania obcej starzyszy ani też przechowywać cudzych sprzętów lub cudzej odzieży w mieszkaniu.

W salach szkolnych nie wolno nikomu sypiać, przechowywać rzeczy prywatnych, wietrzyć pościeli itp. nawet w czasie feryj.

§ 32.

Krnąbrność, niesumiennosc, nieposłuszeństwo, przywłaszczanie cudzej własności, wydawanie własności szkolnej osobom trzecim i t. p. będą karane według obowiązujących przepisów.

§ 33.

Mieszkanie tercjana w budynku szkolnym jest mieszkaniem służbowym.

§ 34.

Przepisy instrukcji niniejszej obowiązują oprócz tercjana także pomocników, przydzielonych do szkoły. Egzemplarz tej instrukcji otrzymuje tercjan i użycza jej pomocnikom celem zaznajomienia się z jej przepisami. Z dniem zaprzestania pełnienia swych obowiązków tercjan zwraca instrukcję Wydziałowi szkolnemu Magistratu.

Znajomość przepisów instrukcji u tercjanów będzie badał administrator budynków m. szkół powszechnych.

§ 35.

Poprzednia instrukcja dla tercjanów traci swą moc obowiązującą.

Kraków, dnia 15 października 1932 roku.

Prezydent miasta:

Władysław Belina-Prażmowski.

Sprawozdanie z nadzwyczajnego uroczystego posiedzenia Tymcz. Rady miejskiej.

26-te jawne posiedzenie Tymczasowej Rady miejskiej z dnia 27-go listopada 1932 roku.

Dnia 27 listopada 1932 r. odbyło się pod przewodnictwem Pana Prezydenta miasta Władysława Beliny-Prażmowskiego, oraz w obecności PP. Wiceprezydentów Dra Duchy, Dra Klimeckiego, Dra Landaua i W. Ostrowskiego przy udziale wszystkich członków Rady nadzwyczajnej, uroczyste posiedzenie Rady m. celem uczczenia pamięci Stanisława Wyspiańskiego.

Posiedzenie zaszczytliwą obecnością JW. P. P.: J. Jędrzejewicz, Minister W. R. i O. P.; Dr. Kwaśniewski, Wojewoda krakowski; Dr. Parylewicz, Prezes Sądu Apelacyjnego; Ks. Biskup Rospond; Pułk. Bolesławicz; Dr. Kutrzeba, Rektor U. J.; Inż. Bielski, Rektor Akademii Górniczej; Jarocki, Rektor Akademii Sztuk Pięknych; Dr. Kostanecki, Prezes Akademii Umiejętności; Nowicki, Kurator Okręgu szkolnego krak.; Inż. Słomiński, Prezydent miasta Warszawy; imieniem rodziny Stanisława Wyspiańskiego, inż. Chmurscy; imieniem Związku Literatów Polskich, Juliusz Kaden-Bandrowski, oraz członkowie Związku Literatów i Plastyków.

Posiedzenie otwarł Prezydent miasta Władysław Belina-Prażmowski.

Przemówienie Prezydenta miasta Władysława Beliny-Prażmowskiego.

Otwieram nadzwyczajne uroczyste posiedzenie Rady miejskiej 26 w kadencji XVIII., zwołane dla uczczenia pamięci Stanisława Wyspiańskiego.

Poczuwam się do miłego obowiązku gospodarza podziękować najgoręcej Panu Ministrowi, Panu Wojewodzie, oraz wszystkim Dostojnym i Wielce Szanownym Gościom, że raczyli wziąć udział w posiedzeniu Rady stoł. król. Miasta Krakowa, nadając swą obecnością charakter reprezentacyjno-narodowy dzisiejszej manifestacji Rady ku czci mistrza słowa polskiego, genialnego artysty, przewodnika duchowego narodu, wieszca niepodległości, wielkiego obywatela Krakowa, niezłomnego strażnika Grodu Podwawelskiego, żarliwego obrońcę i opiekuna jego żywej tradycji historycznej i radcy miejskiego.

Świetna Rado!

Rocznice zgonu Stanisława Wyspiańskiego święci dzisiaj odrodzona Polska, składając hołd Temu, Który bił w dzwon Zmartwychwstania i zbroił ducha Narodu do walki z wrogiem.

Najgłębszy i najkorniejszy hołd oddaje mu Kraków, gdzie urodził się, żył i tworzył — i gdzie spoczywa w Grobach Zasłużonych dla Ojczyzny.

W chwili dzisiejszej uroczystości, jako Prezydent Miasta Krakowa, pragnę przypomnieć niezwykle twórczą, chociaż niestety zbyt krótką działalność Stanisława Wyspiańskiego w Radzie Miejskiej.

Stanisław Wyspiański wybrany został radcą miejskim przy uzupełniających wyborach do Rady na wiosnę w 1905 r., z Koła inteligencji 1281 głosami. Na pierwszym posiedzeniu odnowionej Rady Miejskiej w dniu 15 czerwca złożył do rąk przewodniczącego przyrzeczenie radzieckie, na następnym zaś posiedzeniu powołany został do sekcji szkolnej, komisji Archiwum aktów dawnych m. Krakowa, Komitetu Muzeum Narodowego i Komitetu Muzeum Przemysłowego.

Jak Wyspiański szczerze pojmował swój obowiązek radziecki, świadczą jego wnioski, wniesione na 3-ch po sobie następujących posiedzeniach Rady miejskiej.

Na posiedzeniu w dniu 6 lipca zgłosił Wyspiański nagły wniosek o ustanowieniu Komisji Artystyczno-konserwatorskiej, a to: „celem utrzymania i rozwoju charakterystyki stylowej miasta odnośnie do starych i nowych budowli miejskich“.

Wnioskodawca zastrzegł następnie dla Komisji prawo zatwierdzania planów budowli: „odnośnie do ich stylowego wyglądu oraz prawo zatwierdzania fasad do wszelkich gmachów z obowiązkiem inwentaryzacji zabytków architektury i oceną, tudzież czuwaniem nad ich stanem i odnową“.

Komisja miała nadto zająć się sprawą użytkowania planów pod pomniki oraz ich rozmieszczeniem w obrębie Krakowa. W skład komisji miało wejść 3-ch członków Rady miejskiej i 2-ch artystów-plastyków, delegowanych przez Akademię Sztuk Pięknych.

Z wniosku tego przebija troska o rozwój zabytkowego charakteru Krakowa, przyczem sposób ujęcia sprawy i zwięzłość wniosku charakteryzują znakomitą wnikliwość Wyspiańskiego w rozwiązywaniu doniosłych zagadnień społeczno-kulturalnych.

Drugi wniosek Wyspiańskiego jest wyrazem najgłębszej troski o narodowe wychowanie młodzieży polskiej, tak wielkiej doniosłości, że winien się znaleźć w dokumentach wysiłku tych nielicznych wówczas czynnych patriotów, którzy, nie bacząc na wrogie stanowisko władz zaborczych, dążyli usilnie do rozbudzenia w młodem pokoleniu idei miłości Ojczyzny.

Oto tak w dosłownem brzmieniu precyzuje ten wielki patryota swój wniosek na posiedzeniu Rady Miejskiej 13 lipca przy sposobności wyboru delegata Rady Miejskiej do Rady szkolnej krajowej we Lwowie.

„Rada miejska przyda delegatowi swego sekretarza i wybierze go ze swego własnego grona. Sekretarz ten będzie czuwał nad tokiem spraw i stale będzie uwiadczniał za pomocą referatów dążność ku reformie szkolnej“, ponadto Rada Miejska „poleca sekcji szkolnej zbadanie wszystkich podręczników i książek szkolnych tak dla szkół średnich, jak i ludowych“, przyczem Rada Miejska ma wybrać referenta, który przedstawi „korektę książek przepisowych szkolnych odnośnie do wymagań Krakowa, który historję i przeszłość swoją chce mieć w umysłach młodzieży święconą i który nie życzy sobie, by sympatją czytanek szkolnych jakichkolwiek szkół polskich zwrócona była ku ideom i osobom i czynom, z którymi stołeczny Kraków Piastów-Jagiellonów nie czuje się węzłami krwi i pędem duszy związany. Referent przejrzy i przeczyta i rozpatrzy wszystkie książki przepisowe w zakresie przedmiotów języka polskiego, języka niemieckiego, historii tak powszechnej, jak polskiej i wnioski swe przedstawi sekcji szkolnej, a po ich opra-

cowaniu przyjdzie na pełną radę. Pełna Rada po dyskusji poleci swemu delegatowi obronę żądań Rady miejskiej w Radzie szkolnej krajowej, jak również przyjdum Rady miejskiej znajdzie drogę, by żądaniom Rady uczyniono zadość w Sejmie“. Wreszcie Rada miejska uchwali, „aby na przyszłość wszelkie sprawy i fakta, dotyczące bezpośrednio zachowania się młodzieży i omawiające wykroczenia młodzieży i tychże wykroczeń piętnowanie, lub wyrozumiała ich obrona były traktowane na pełnej Radzie poufnie — ze względów pedagogicznych“. Wkońcu, by „we wszystkich szkołach średnich i we wszystkich szkołach ludowych Gminy w korytarzach tychże szkół lub wogóle w miejscu dostępnem i widocznem dla uczniów umieszczona była i rozwieszona mapa całej Polski — z uwidocznieniem Krakowa, jako stolicy historycznej tego Państwa“. Sekcja szkolna miała obmyśleć szczegółowy format tej mapy i jej geograficzne zdefiniowanie.

Do uchwały tych doniosłych wniosków nie doszło.

Dumą Wyspiańskiego charakteryzuje fakt, że odtąd nie był on już na żadnym z 53 posiedzeń Rady miejskiej.

Czynniki miejskie miały jeszcze raz sposobność zetknąć się z genjuszem Wyspiańskiego przy rozpisaniu konkursu na dzierżawę teatru krakowskiego. W dniu 19 lutego 1905 r. zgłosił Wyspiański swą kandydaturę na dzierżawę teatru krakowskiego, zastrzegając się pisemnie przeciw niektórym postanowieniom projektu kontraktu. Między innemi pisze pod datą 4 kwietnia, że „jako dyrektor dzierżawca podejmuje się sam reżyserję według własnego planu rozwinąć i siły dobranych przez siebie artystów w kierunku reżyserskiej wiedzy rozwijać“.

W następnem swem piśmie z 17 kwietnia pisze Wyspiański, że „podejmuje się prowadzenia teatru — z zupełnem kierownictwem niezależnem i pełną władzą we wszystkich sprawach dotyczących teatru — z obowiązkiem stworzenia repertuaru, odpowiadającego stanowisku i godności miasta, ku czemu oddaje swój talent, celem stworzenia stylu sceny i teatru, któryby był świadectwem kultury miasta“.

Z okazji złożenia tej oferty napływają do Prezydum miasta deklaracje za kandydaturą Wyspiańskiego podpisane przez literatów, wśród których czytamy nazwiska dziś już nieżyjących: Brzozowskiego, Orkana, Przybyszewskiego, Rydla, Zapolskiej i Zuławskiego. Dalej następują deklaracje artystów malarzy, reprezentowanych przez 18 znanych nazwisk artystów, stojących dziś u szczytu sławy. Apeluje do Prezydum miasta Koło Krakowskiego Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych, wnoszą memoriał obywatele krakowscy z profesorami Uniwersytetu na czele, zaopatrzone w 400 przeszło podpisów i t. d.

Mimo to, dzierżawy teatru krakowskiego nie otrzymał.

Jak meteor zajaśniał genjusz Wyspiańskiego nad obradami Rady miejskiej na trzech posiedzeniach i zgasł, pozostawiając po sobie niczem niepowetowaną stratę.

Śmierć Stanisława Wyspiańskiego znalazła swój wyraz na posiedzeniu Rady miejskiej dnia 29-go listopada 1907 r., na którem dziwną koleją losu złączono dwie sprawy — a to, jak czytamy w jednośnym protokole Rady, że zebrano się „pod wrażeniem w dwójnasób spotegowanego bólu i smutku, a to z powodu projektu pruskich ustaw kagańcowych, wydzierających narodowi polskiemu pod zaborem pruskim ziemię i język ojczysty

w życiu publicznym, powtórę z powodu śmierci Stanisława Wyspiańskiego“.

Na temże posiedzeniu Rada stoł. król. Miasta Krakowa jednomyślnie uchwaliła:

Urządzić pogrzeb kosztem miasta, zwłoki wielkiego patrioty, artysty i poety złożyć w grobie zasłużonych na Skałce, zaopiekować się losem małoletnich dzieci zmarłego poety.

Uchwała powyższa w całej swej rozciągłości została wykonaną przez Zarząd Miasta.

Świetna Rado! Dostojni Goście!

Gdy w tej chwili w obliczu przedstawiciela Rządu Najjaśniejszej Rzeczypospolitej — Wolnej Niepodległej Polski — składamy hołd świetlanej pamięci poety, uprzytamniamy sobie ze wzruszeniem serc, że w ciągu tych 25 lat, które minęły od chwili przedwczesnego zgonu Stanisława Wyspiańskiego, na ziemi polskiej dokonały się historyczne, potężne zmiany.

Oto przez poetę gorąco upragniona i zwiastowana niepodległość stała się rzeczywistością.

Uprzytomniamy sobie, że w tych to prastarych murach Krakowa — Stanisław Wyspiański w kilkakrotnych spotkaniach i rozmowach z ówczesnym tajemniczym spiskowcem Józefem Piłsudskim, dzisiaj Wodzem Narodu — on, wielki poeta i artysta oddał swój genialny talent na usługi idei czynu, idei nowej walki zbrojnej o niepodległość.

Czyn ducha poety, czyn artystyczny Stanisława Wyspiańskiego w dużej mierze w sercach narodu utworzył drogę czynowi orężnemu, czynowi wyzwolenia — Józefa Piłsudskiego.

Za to więc dzisiaj przedewszystkiem oddajmy głęboką hołd duchowi poety. Jednominutowe milczenie niechaj będzie wyrazem naszych w tej chwili uczuć.

Przystępując do porządku dziennego dzisiejszego uroczystego posiedzenia Rady, oddaję głos referentowi Rektorowi Drowi Julianowi Nowakowi.

Imieniem Prezydenta miasta Władysława Beliny-Prądmowskiego Rm. Prof. Dr. Julian Nowak wnosi:

Rada miasta uchwali:

Celem trwałego uczczenia pamięci Wieszcza Niepodległej Polski Stanisława Wyspiańskiego w 25 rocznicę Jego zgonu, którą w sposób uroczysty obchodzi dziś cały naród Polski

Rada stoł. król. miasta Krakowa:

1) poleca Komitetowi budowy nowego gmachu Muzeum Narodowego w Krakowie urządzić we wzniesić się mającemu Muzeum osobną świetlicę im. St. Wyspiańskiego celem odpowiedniego pomieszczenia w niej kartonów witrażowych i wszystkich w posiadaniu Muzeum będących dzieł zmarłego artysty,

2) poleca Komisji muzealnej opracować szczegółowe wnioski w sprawie założenia „Galerji współczesnej im. St. Wyspiańskiego“.

(Nr. IV. Ms. 252/32).

Wniosek przyjęto przez aklamację.

Na tem posiedzenie zakończono.

Sprawozdania z posiedzenia Sekcji i Komisj Tymcz. Rady Miejskiej.

Komisja Sekcji VII. Rady miasta.

Dnia 8 listopada 1932 r. odbyło się pod przewodnictwem Rady miejskiego P. Inż. Wierzchowskiego i w obecności Wiceprezydenta miasta P. Ostrowskiego posiedzenie Komisji Sekcji VII. Rady miasta dla Zakładu czyszczenia miasta i Miejskiej Straży Pożarnej, na którym uchwalono następujące wnioski Magistratu:

1. Zatwierdzić plan zasypywania terenów miejskich przez Zakład czyszczenia miasta w Dzieln. IX. Dębniki:

2. Przyjąć do zatwierdzającej wiadomości sprawozdanie Naczelnika Wydziału VII. Magistratu z akcji rozmieszczenia i urządzenia na terenie miasta stoisk na skrzynki wymienne do wózków doczyszczaczy ulic.

3. Oddać dostawę skrzynek na popiół dla Zakładu czyszczenia miasta po cenie zł. 31 za sztukę firmie Miksztal i Faber w wysokości $\frac{2}{3}$ zapotrzebowania, zaś $\frac{1}{3}$ zapotrzebowania firmie Władysław Rutkowski.

4. Obniżyć taryfę za wstawione z urzędu skrzynki do realności prywatnych do kwoty zł. 37 za sztukę, zaś za skrzynki wstawione na prośbę władz i instytucji publicznych do kwoty zł. 34 za sztukę.

5. Przebudować telegraf pożarny we Filji Miejskiej Straży Pożarnej w Podgórzu kosztem nie przekraczającym kwoty zł. 12.500, mającym być opędzonym częściowo z oszczędności uzyskanych w poszczególnych pozycjach budżetu Miejskiej Straży Pożarnej na rok 1932/33, częściowo zaś z mającej się wstawić na ten cel do budżetu na rok 1933/34 odpowiedniej kwoty.

6. Zatwierdzić oznaczanie położenia hydrantów na lampach orientacyjnych w formie zielonych pasków ze szkła, umieszczonych na dolnej części lampy z cyframi oznaczającymi oddalenie hydrantu od lampy w metrach.

7. Przyjąć do zatwierdzającej wiadomości sprawozdania z wydatków skutecznionych z funduszu obrotowego Zakładu czyszczenia miasta w czasie od 1 maja do 31 października 1932 r. w kwocie zł. 37.061'46.

8. Zatwierdzić zamknięcia rachunkowe za I. i II. kwartał oraz preliminarze wydatków na III. kwartał 1932/33 Zakładu czyszczenia miasta i Miejskiej Straży pożarnej.

Rada Artystyczna.

Dnia 12 listopada 1932 r. odbyło się pod przewodnictwem Wiceprezydenta miasta P. Witolda Ostrowskiego posiedzenie Rady Artystycznej, na którym rozpatrywano dwadzieścia ośm projektów nowych budowli, nadbudów, przebudów portali sklepowych, urządzeń reklamowych i t. d.

Z ważniejszych spraw rozpatrywano projekt budowy VII. piętrowego gmachu Powiatowej Komunalnej Kasy Oszczędności, mającego stanowić narożnik placu Szczyńskiego i ulicy Reformackiej. Projekt po przeprowadzonej szczegółowej dyskusji aprobowano.

Większość rozpatrywanych projektów dotyczyła budowy domów parterowych i I. piętrowych w dzielnicach przyłączonych.

Komitet Rozbudowy miasta Krakowa.

Dnia 14 listopada 1932 r. odbyło się w Ratuszu Krakowskim pod przewodnictwem Wiceprezydenta m. Ostrowskiego przy współudziale Dyrektora Banku Gospodarstwa Krajowego P. Rokosza i delegata Urzędu Wojewódzkiego Inż. Tretera, posiedzenie pełnego Komitetu Rozbudowy m. Krakowa.

Na posiedzeniu tem przyjęto do zatwierdzającej wiadomości sprawozdanie z działalności Subkomitetu rozbudowy za czas od 21 kwietnia do 14 listopada br. włącznie.

Po zreformowaniu programu prac Komitetu Rozbudowy przez Rm. Dra Grossa uchwalono odnieść się do Rządu z petycją o przyznanie dla m. Krakowa na rok 1932 dodatkowego kredytu w kwocie 50.000 zł. na dokończenie małych domków murowanych, a na rok 1933 kontyngentu kredytów wedle ogólnych warunków ustawowych na dokończenie budów będących w toku.

Następnie uchwalono zwrócić się do kompetentnych czynników o zwolnienie od podatku lokatorskiego domów, które w chwili wydania noweli z grudnia 1931 r. jeszcze korzystały ze zwolnienia.

Dalej uchwalono odnieść się do Rady m. o przyznanie ulg podatkowych potrzebnych do poparcia rozbudowy miasta.

Z kolei uchwalono wystąpić do Banku Gospodarstwa Krajowego z wnioskiem na udzielenie Zakładowi Pensyjnemu dla Funkcjonariuszy pożyczki w kwocie 720.000 zł. na budowę domów przy ul. Słonecznej z tem, że pożyczka ta nie obciąża kontyngentu przeznaczonego dla m. Krakowa.

Wreszcie, w związku z założeniem Osiedla Legionowego zatwierdzono program rozbudowy dla obszaru otaczającego grunta Skarbu Państwa położone przy ul. Ks. P. Skargi w Dz. XXII.

W końcu załatwiono kilka spraw bieżących.

Komisja drogowo-kanalowa Rady m.

Dnia 18 listopada 1932 r. odbyło się pod przewodnictwem Rady m. Inż. Karola Rollego i w obecności Wiceprezydenta m. Witołda Ostrowskiego posiedzenie Komisji drogowo-kanalowej Rady miasta, na którym zatwierdzono:

a) projekt urządzenia ul. Asnyka od ul. Basztowej do ulicy Garbarskiej i ul. Garbarskiej od ul. Dunajewskiego do ul. Łobzowskiej oraz projekty chodników w ul. Łobzowskiej, Garbarskiej, Basztowej około pomnika Reytana, na narożniku ul. Długiej i Zuławskiego, w Al. Słowackiego, ul. Syrokomli, ul. Małej, w ul. Przemyskiej i w ul. Skarbowej, jak również rozstrzygnęła sprawę przejścia na własność Gminy nowo otwartych ulic na gruntach prywatnych w Dz. IV.,

b) zatwierdziła kanalizację części ulicy Grunwaldzkiej i nowo otwierającej się ulicy na gruntach powojennych Osiedla Oficerskiego, przełożenie połączenia kanałowego na narożniku ul. Warszawskiej, Szlak oraz kosztu szeregu domowych połączeń kanałowych.

Komitet Fundacji styp. dla młodzieży rękodzielniczej i przemysłowej ś. p. Eustachego i Kazimierzy z Kotonowskich małż. Jaksza Chronowskich w Krakowie.

Dnia 18 listopada 1932 r. odbyło się pod przewodnictwem Wiceprezydenta m. P. Ostrowskiego posiedzenie Komitetu fundacji styp. im. Chronowskich, na którym rozdano 39 stypendjów na czas od dnia 1/X. 1932 r. do dnia 30/VI. 1933 r. w kwotach po 30 zł. miesięcznie, a mianowicie: uczniom Państwowej Szkoły Przemysłowej w Krakowie 20 stypendjów, uczniom i uczennicom Państwowej Szkoły Sztuk Zdobniczych i Przemysłu Artystycznego 10, uczniom Szkoły Rzemiosł 6, i uczennicom Państwowej Szkoły Zawodowej Zeńskiej 3 stypendja.

Nadto udzielił Komitet zasiłków stypendyjnych na odbycie praktyki względnie studiów za granicą jednemu elektromonterowi w kwocie 1.000 zł., jednemu ślusarzowi w kwocie 1.000 zł., jednemu stolarzowi w kwocie 800 zł. i jednemu słuchaczowi „École technique aeronautique et construction d'automobile“ w Paryżu w kwocie 600 zł.

Celem przygotowania kandydatów na wyjazd za granicę przeznaczył Komitet kwotę 400 zł. na kursa języków obcych dla czeladników.

Sekcja I. Rady miasta

Dnia 21 listopada 1932 r. odbyło się pod przewodnictwem Rady m. Inż. Drobniaka i w obecności Wiceprezydenta m. Dr. Duchy posiedzenie Sekcji I. Rady m., na którym uchwalono sprzedaż gruntu gminnego w Dz. XII. i XXII. dla wyrównania granic, oraz nabycie skrawka gruntu pod ulicę w Dz. VIII.

Z kolei Sekcja rozpatrywała szereg planów regulacyjno-budowlanych. I tak: uchwalono plan rozbudowy gruntu w Dz. XXII. u wylotu ulicy Kalwaryjskiej, w związku z przeznaczeniem kompleksu gruntów państwowych na cele Osiedla Legionowego.

Dalej, przyjęto plan zabudowania obszaru gruntów przyległych bezpośrednio do ulicy Jadwigi z Łobzowa w Dz. XVI., oraz gruntów przy drodze wojskowej w Dz. XVII.

W końcu Sekcja rozpatrywała sprawę linii regulacyjnych i budowlanych ulicy Pułaskiego w Dz. XI.

Rada Artystyczna Rady miasta.

Dnia 22. XI. 1932 r. odbyło się pod przewodnictwem Wiceprezydenta miasta W. Ostrowskiego posiedzenie Rady Artystycznej dla spraw regulacyjnych, na którym przyjęto:

1. Plan zabudowania parceli gminnej lk. 1534/2 Dz. XIII. między ul. Król. Jadwigi a drogą wojskową na Zwierzyńcu.

2. Plan zabudowania dwóch parcel miejskich lk. 1.444 przy granicy Woli Justowskiej i lk. 1.480 przy ul. Król. Jadwigi Dz. XIII.

3. Plan zabudowania otwarcia nowej przecznicy ul. Płaszowskiej w Płaszowie.

4. W sprawie rozpisania się mającego konkursu na uporządkowanie Rynku gł. wybrała Rada Artystyczna subkomitet złożony z pp. Prof. Dra Szyszki-Bohusza, Inż. Wierzchowskiego i Arch. Mączyńskiego, celem

opracowania z Budownictwem miejskim Oddz. B. zasad programu konkursu.

Sekcja VI. (Opieki Społecznej) Rady miasta.

Dnia 28 listopada br. odbyło się pod przewodnictwem Rady m. Prof. Bujwida i w obecności Wiceprezydenta miasta Dr Klimeckiego posiedzenie Sekcji VI, na którym uchwalono:

1) wnioski Magistratu w sprawie utworzenia fundacji „Wzajemna Pomoc w Podgórzu“ na wychowanie fizyczne polskiej młodzieży,

2) zamianowano opiekunami społecznymi;

a) Jakóba Leblowicza, właściciela realności zam. w Krakowie, opiekunem społecznym dla Obwodu 20 (Dzieln. VIII. Kazimierz) w miejsce Salomona Spitzera;

b) Józefa Mitkowskiego, kaflarza zam. w Krakowie, opiekunem społecznym dla Obwodu 29 (Dzieln. XI. Dębni) w miejsce inż. Piotra Króla;

c) Helenę Starską, właścicielkę realności zam. w Krakowie, opiekunką społeczną dla Obwodu 31 (Dzieln. XII. Półwie Zwierzynieckie) w miejsce Marceli Gądkowej;

d) Apolonję Prochalową, żonę emer. sędziego zam. w Krakowie, opiekunem społecznym dla Obwodu 33 (Dzieln. XIII. Zwierzyniec) w miejsce Elizy Malkowskiej;

e) Stanisława Prokopa, emer. porucznika W. P. zam. w Krakowie, opiekunem społecznym dla Obwodu 41 (Dzieln. XVII. Krowodrza) w miejsce Stanisława Stączka.

Ustępującym opiekunom społecznym PP. Salomonowi Spitzerowi, inż. Piotrowi Królowi, Marceli Gądkowej, Elizie Malkowskiej oraz Stanisławowi Stączkowi uchwalono wyrazić podziękowanie za ofiarną i wydatną pracę.

4) Na wniosek Rm. Bobrowskiej uchwalono zorganizować kurs wieczorny dla opiekunów społecznych.

5) Wybrano Delegatów z Sekcji VI. Rady miasta do M. Zakładów Opiekuńczych, a mianowicie:

Dla M. Żłóbka z dwoma filjami (Koletek L. 10 i Polna L. 6) Rm. Bronisławę Bobrowską i Rm. Marję Kostrzewską.

Dla M. Zakładu Wychowawczego dla bezdomnych dziewcząt (Józefińska L. 37) Rm. Bronisławę Bobrowską, Rm. Marję Kostrzewską i Rm. Ks. Dr. Niemczyńskiego.

Dla M. Zakładu Wychowawczego dla bezdomnych chłopców (Dzieln. XII. ul. Kościuszki L. 86) Rm. Bobrowską, Rm. Marję Kostrzewską i Rm. Andrzeja Filka.

Dla M. Domu Starców (ul. Lubicz L. 25 i ul. Radziwiłłowska L. 2) Prof. Odoną Bujwidą i Rm. Ks. Dr. Józefa Niemczyńskiego.

Dla M. Schroniska dla bezdomnych Oddział mężczyzn i kobiet (ul. Krakowska L. 43 i 47) Rm. Stefana Janusza, Albina Jaworskiego i Rajmunda Żebrackiego.

Dla M. Schronisk dla bezdomnych rodzin (Baraki) Rm. Kazimierza Broczynera, Rm. Rudolfa Kleczkę i Rm. Dr. Józefa Steinberga.

Dla aresztów Miejskich (ul. Skawińska L. 16) Rm. Jana Cymborskiego, Rm. Hirscha Ajzensztata, Rm. Królikowskiego Adama i Tobię Jana.

RUCH SŁUŻBOWY.

Przeniesieni w stan spoczynku:

Sarnecki Józef, zastępca kierownika pomp Zarządu Wodociągu miejskiego z dniem 30 listopada 1932 r.

Przeniesieni w stan nieczynny:

Maślanka Franciszek, naczelnik biura rach. Elektrowni miejskiej z dniem 30 listopada 1932 r.

Nominacje — przyjęcia:

Szumańskiego Adama w charakterze kontraktowego referenta prasowego Mgtu w IX. gr. uposaż. z dniem 1 listopada 1932 r.

Saskiego Jana w charakterze kontraktowego urzędnika techniczn. Rzeźni miejskiej w X. gr. uposaż. z dniem 1 listopada 1932 r.

Gajla Jana w charakterze kontraktowego urzędnika technicznego Elektrowni miej. z dniem 1 listopada 1932 r.

Przeniesienia:

P. Drowi Wydro Janowi, st. radcy Mgtu i dotychczasowemu naczelnikowi Wydziału II. Mgtu, powierzono stanowisko naczelnika Wydziału VIII. Mgtu.

P. Lataczowi Władysławowi, st. radcy Mgtu, powierzono stanowisko naczelnika Wydziału II. Mgtu.

P. Drowi Wessely'emu Fryderykowi, st. radcy Mgtu, powierzono stanowisko inspektora administracyjnego i zastępcy naczelnika Biura Prezydjalnego Mgtu.

P. Batce Stanisławowi, st. radcy Mgtu, powierzono stanowisko kierownika oddziału prawno-administracyjnego Wydziału IX. Mgtu.

P. Mr. Rajmanowi Feliksowi, radcy Mgtu, powierzono stanowisko p. o. dyrektora Rzeźni miejskiej.

Emerytury wdowie:

Wijasowa Marja, wdowa po ś. p. Janie Wijasie, emer. niższym pracowniku miejskim 1 października 1932 r.

Zmarli:

Bogusiowa Anna, wdowa po ś. p. Ignacym Bogusiu, niższym pracowniku miejskim 6 listopada 1932 r.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Zmiany w stanie posiadania realności w Krakowie za październik 1932 r.

I. Przez kontrakt kupna.

1. Grunt lwh. 73/XIII. przy ul. Emaus nabyli po połowie Teofil i Marja Zwolińscy od Julji Steczko, Jana Drozdowskiego i Anny Brygowej, za cenę 7.000 złotych.

2. Grunt lwh. 652/XV. przy ul. Kazimierza Wielkiego nabyli po połowie Stanisław i Helena Porzyccy od Wacława Popiela, za cenę 17.659 złotych.

3. Grunt lwh. 653/XV. przy ul. Kazimierza Wielkiego nabyli po połowie Paweł i Janina Paproczy od Wacława Popiela, za cenę 13.921 złotych.

4. Grunt lwh. 704/XVI. przy ul. Juljusza Lea nabyli po połowie Stanisław i Józefa Kucharczykowie od Jana Janowskiego, za cenę 2.000 dolarów.

5. Dom parterowy przy ul. Juljusza Lea L. or. 56, L. sp. 80/XVI. nabyli po połowie Karol i Marja Oehlowie od Anny Fabrykowej, za cenę 7.500 złotych.

6. Grunt lwh. 326/XII. przy ul. Juljusza Lea nabyli po połowie Alfred i Stefanja Blachowie od Konwentu PP. Norbertanek, za cenę 3.857 dolarów.

7. Grunt lwh. 414/XIX. przy ul. Glinianej nabyli po połowie Franciszek i Marja Galowie od Stanisława Burtana, za cenę 2.587 dolarów.

8. Dom parterowy przy ul. Wróblej L. or. 9, L. sp. 149/IX. oraz część ($\frac{1}{6}$) gruntu lwh. 148/IX. przy tejże ulicy nabyła Stanisława Górna od Józefy Górnej, za cenę 15.200 złotych.

9. Grunt lwh. 876/XXI. przy ul. Płaszowskiej nabył Adam Jamka od Jana Pietruszki, za cenę 1.000 złotych

10. Grunt lwh. 1798/XXI. obok ul. Golikówka nabyła Jadwiga Marja 2-gim Pierożyńska od Karola Romańskiego, za cenę 1.002 złotych.

11. Grunt lwh. 730/XXII. przy ul. Łagiewnickiej nabyła Kunegunda Bronisława 2-gim Zacharowa od Wojciecha i Emilji Walasów, za 4.500 złotych.

12. Część ($\frac{1}{2}$) domu przy ul. Golikówka na realności lwh. 1672/XXI. nabyła Marja Grzegorzycówna od Antoniego Grzegorzycy, za cenę 3.000 złotych.

13. Dom dwupiętrowy w budowie przy ul. Smolki L. or. 10, na realności lwh. 903/XXII. nabyła Rozalja Zimmet od Lei Selinger, za cenę 97.900 złotych.

14. Dom jednopiętrowy przy ul. Robotniczej L. or. 6, L. sp. 259/XXII. nabyła Amelja Zurzycka od Wojciecha i Antoniny Wajdów, za cenę 5.056 dolarów.

15. Części ($\frac{3}{48}$) domu dwupiętrowego przy ul. Grodzkiej L. or. 30, L. sp. 66/I. oraz domu dwupiętrowego przy ul. Józefa Sarego L. or. 8, L. sp. 141/VII. i ($\frac{3}{24}$) domu dwupiętrowego przy ul. Grodzkiej L. or. 28, L. sp. 65/I. nabyli po ($\frac{1}{48}$) z pierwszej i drugiej realności zaś po ($\frac{1}{24}$) z trzeciej realności Arnold, Menasche i Izrael Samuel 2-im Tignerowie od Lei Kohsowej, za cenę 8.000 złotych.

16. Część ($\frac{1}{2}$) gruntu lwh. 832/XVII. przy ul. Poznańskiej nabyła Leonora Cieślíkowa od Antoniego Chojińskiego, za cenę 2.400 złotych.

17. Grunt lwh. 596/XIII. nabył Tadasz Walerowski od Piotra Rutkowskiego, za cenę 500 złotych.

18. Część ($\frac{1}{6}$) domu trzechpiętrowego przy ul. Florjańskiej L. or. 3, L. sp. 344/I. nabył Dr Cyryl Stanisław 2-im Hyżycki od Józefy Merunowiczowej, za cenę 30.000 złotych.

19. Część ($\frac{3}{80}$) domu dwupiętrowego przy ul. Arjańskiej L. or. 4, L. sp. 244/VI. nabyła Helena Paulowa od Ryszarda Orange, za cenę 1.875 dolarów.

20. Grunta lwh. 244/XVIII. i 245/XVIII. przy Aleji 29 Listopada nabyła Marja z Kędzierskich Nowakowa od Wiktorji Gawraczyńskiej, za cenę 578 dolarów.

21. Grunt lwh. 634/XVI. nabyła Rozalja Pawlikowska od Franciszka Pawlikowskiego, za cenę 3.000 złotych.

22. Grunt lwh. 389/XVII. przy ul. Raclawickiej

nabyli po połowie Gustaw i Sabina Silberowie od Piotra Zięcika, za cenę 1.898 dolarów.

23. Część ($\frac{1}{3}$) gruntu lwh. 555/XIII. przy ul. Królowej Jadwigi nabył Ludwik Hauniewicz od Anieli Soukup, za cenę 150 dolarów.

24. Grunt lwh. 197/XVII. przy ul. Łokietka nabył Dr Stanisław Sołtys od Marji Dronkowej, za cenę 1.200 dolarów.

25. Grunt lwh. 705/XVI. nabyli po połowie Stefan i Ludwika Buczakowie od Jana Nowakowskiego, za cenę 3.900 złotych.

26. Dom dwupiętrowy przy ul. Urzędniczej L. or. 28, L. sp. 210/XV. nabyli po połowie Dr Michał i Seweryna Szyszkowie od Stanisława Wojdyły, za cenę 10.400 dolarów.

27. Grunt lwh. 615/XIII. przy ul. Piastowskiej nabyła Lidja Stankiewiczówna od Józefa Kozyry, za cenę 4.050 złotych.

28. Część ($\frac{3}{8}$) gruntu lwh. 61/XVI. nabył Michał Magos od Anieli Ciemiegowej, za cenę 1.000 złotych.

29. Grunta lwh. 880/XVII. przy ul. Raclawickiej nabyli po połowie oraz grunt lwh. 881/XVII. przy tejże ulicy po ($\frac{1}{10}$) części Adam i Michalina Wojtaszkowie, zaś ($\frac{8}{10}$) tegoż gruntu Józefa Pankiewiczowa od Józefy Pankiewiczowej, za cenę 3.600 złotych.

30. Grunt lwh. 616/XIII. przy ul. św. Bronisławy nabył Henryk Kułakowski od Władysławy Sykałowej, za cenę 625 dolarów.

31. Grunt lwh. 525/XIX. przy ul. Hetmana Żółkiewskiego nabyli po połowie Andrzej i Agnieszka Urbanikowie od Józefa Wielgosza, za cenę 4.200 złotych.

32. Grunt lwh. 494/XIX. przy ul. Hetmana Żółkiewskiego nabyli po połowie Jan i Janina Skowronscy od Józefa Wielgosza, za cenę 7.334 złotych.

33. Grunt lwh. 878/XVII. nabył Aiojzy Sokołowski od Franciszka i Józefa Zbrojów, za cenę 1985 złotych.

34. Grunt lwh. 654/XV. przy ul. Kazimierza Wielkiego nabył Karol Olma od Wacława Popiela, 16.620 złotych.

35. Grunt lwh. 316/XVII. przy ul. Prądniczej nabyli po połowie Rudolf i Mina Kallerowie od Samuela i Heleny Reichów, za cenę 10.000 złotych.

36. Część ($\frac{4}{24}$) domu dwupiętrowego przy ul. Strzeleckiej L. or. 15, L. sp. 258/VI. nabyli po ($\frac{2}{24}$) Józef i Walerja Jarzyńscy od Kazimierza, Mieczysława i Anieli Wojskich, za cenę 1.350 dolarów.

37. Grunt lwh. 497/XIX. przy ul. Grunwaldzkiej nabył Józef Marski od Elzy Zacharowej, za cenę 14.000 złotych.

38. Dom parterowy przy ul. Konopnickiej L. or. 24, L. sp. 11/XI. nabył Dr Tomasz Aschenbrenner od Eugenji Aschenbrennerowej, za cenę 10.000 złotych.

39. Grunt lwh. 371/XX. przy ul. Kruczej nabyli po połowie Marjan i Helena Kordasowie od Agnieszki Uznańskiej, za cenę 2.000 złotych.

40. Grunt lwh. 372/XX. przy ul. Niepołomskiej nabył Dr Bolesław Komorowski od Marji, Michaliny, Felicji, Leonji, Marji małoletniej i Aleksandry Ostrożnych, za cenę 1.500 złotych.

II. Przez inne umowy.

1. Grunt lwh. 367/VI. przy ul. Radziwiłłowskiej wartości 12.000 złotych nabyło w drodze darowizny

Krakowskie Towarzystwo Przeciwgruźlicze w Krakowie od Towarzystwa Walki z Gruźlicą we Lwowie.

2. Część ($^{299/960}$) domu trzechpiętrowego przy Pl. Wolnica L. or. 11, L. sp. 13/VIII. wartości 30.000 złotych, nabyła w drodze darowizny Regina Debora 2-im Hauserówna od Heleny vel Chawy Hetzlowej.

3. Część ($^{680/1792}$) domu dwupiętrowego przy ul. Starowiśniej L. or. 8, L. sp. 135/VI. wartości 26.500 złotych, nabyli w drodze darowizny Marja Chromińska ($^{34/1792}$), Helena i Janina Staroniowe po ($^{215/1792}$), oraz Adam Haberko ($^{216/1792}$) od Izabeli Haberkowej.

4. Grunt lwh. 667/XVI. wartości 675 złotych, nabyła w drodze darowizny Jadwiga Tomsowa od Heleny Karelusowej.

5. Dom trzechpiętrowy przy ul. Lubicz L. or. 34, L. sp. 236/VI. wartości 125.000 złotych, nabyła w drodze darowizny po ($^{1/3}$) Jadwiga Demłowa, Helena Jurgielewiczowa i Zofja Mostowska od Kazimierzy Bujwidowej.

6. Część ($^{3/6}$) domu parterowego przy ul. Królowej Jadwigi L. or. 86, L. sp. 3/XIII. wartości 8.000 złotych, nabyła w drodze darowizny Zofja Hikszowa od Teofila Hiksza.

7. Część ($^{1/2}$) domu trzechpiętrowego przy ul. Grodzkiej L. or. 35, L. sp. 98/I. wartości 50.000 złotych, nabyła w drodze darowizny Eda Reiferowa od Arnolda Reifera.

8. Część ($^{7/48}$) domu parterowego przy ul. Gromadzkiej L. or. 15, L. sp. 37/XXI. oraz grunta lwh. 35, 54, 218, 897 i 300/XXI. łącznej wartości 1.000 złotych, nabyła Stanisława Pietruszkówna od Marji Pietruszkowej.

III. Przez śmierć właściciela.

1. Część ($^{42/480}$) domu jednopiętrowego przy ul. Anczyca L. or. 9, L. sp. 232/XIII. wartości 4.729 złotych, nabyli w spadku po ($^{21/480}$) małoletnia Irena i Zbigniew Kramarzowie po śp. Wiesławie Kramarzu.

2. Część ($^{3/6}$) domu parterowego przy ul. Mazowieckiej L. or. 13, L. sp. 108/XVII. wartości 20.000 złotych, nabyli w spadku po ($^{1/6}$) Wacław, Franciszek i Aleksander Kubiczkowie po śp. Wacławie Kubiczku.

3. Części ($^{1/2}$) domu dwupiętrowego przy ul. Zwierzynieckiej L. or. 34, L. sp. 138/III. oraz domu parterowego przy ul. Powiśle L. or. 5, L. sp. 56/III. łącznej wartości 94.174 złotych, nabyła w spadku Julja Stypułowa po śp. Romualdzie Stypule.

4. Część ($^{5/10}$) z II. działu materialnego domu dwupiętrowego przy ul. Szerokiej L. or. 2, L. sp. 219/VIII. wartości około 4.000 złotych, nabyli w spadku po ($^{1/10}$) Felicja Schorrowska, Rachela Lorberbaumowa, Rozalja, Franciszka i Saul Landauowie, po błąp. Samuelu Landau.

5. Część ($^{14/24}$) domu parterowego przy ul. Juljusza Lea L. or. 135, L. sp. 84/XVI. wartości 1.500 złotych, nabyli w spadku po ($^{7/24}$) Jan i Franciszek Kaczmarscy, po śp. Marji Kaczmarzkiej.

6. Część ($^{16/32}$) domu parterowego przy ul. Konarskiego L. or. 31, L. sp. 30/XV. wartości 12.000 złotych, nabyli w spadku Józef Górnisiewicz ($^{4/32}$), zaś Dr Lucjan, Zdzisław, Irena i Stanisław Górnisiewiczowie po ($^{3/32}$), po śp. Kunegundzie Górnisiewiczowej.

7. Części ($^{24/448}$) domu parterowego przy ul. Duchackiej L. or. 12, L. sp. 291/XVIII. oraz gruntu lwh. 102/XVIII. przy tejże ulicy, wartości 600 złotych, nabyli

w spadku Witold Sieczkowski ($^{6/448}$), zaś po ($^{9/448}$) Zbigniew i Zdzisław Sieczkowscy, po śp. Marji Sieczkowskiej.

8. Dom dwupiętrowy przy ul. Krzywej L. or. 6, L. sp. 34/V. wartości 60.000 złotych, nabyli w spadku po ($^{1/4}$) Helena, Jadwiga, Józef i Feliks Kuczyńscy, po śp. Annie Tekli 2-im Kuczyńskiej.

9. Część ($^{126/960}$) domu trzechpiętrowego przy ul. św. Jana L. or. 1, L. sp. 37/I. wartości 56.000 złotych, nabyli w spadku po ($^{63/960}$) małol. Ewa Marja 2-im i małol. Marja Anna 2-im Woźniakówne, po śp. Marji Helenie Woźniakowej.

10. Część ($^{960/1920}$) domu parterowego przy ul. Krakusa L. or. 24, L. sp. 225/XXII. wartości 28.870 złotych, nabyli w spadku Amalja Paloge ($^{480/1920}$), Róza Eichenholzowa ($^{120/1920}$), po ($^{40/1920}$) Chaja Rachel 2-im i Juda Paloge oraz Sura z Palogów Reiferowa, po ($^{15/1920}$) Chiel, Szyja, Kreindla, Juda, Sara Blauowie, Bina Gartenhausowa, Gołda Rossenwasserowa i Szyfra Iromowa, zaś po ($^{24/1920}$) Chudessa Grünerowa, Dawid, Baruch, Chana i Józef Grossowie, po błąp. Chielu Wolfie 2-im Pologe.

11. Grunt lwh. 980/XXII. przy ul. Konopnickiej wartości 27.384 złotych, nabyła w spadku Rudolfina Frühlingowa, po błąp. Rudolfie Frühlingu.

12. Części ($^{8/16}$) domów: dwupiętrowego przy ul. Grodzkiej L. or. 30, L. sp. 66/I. przy ul. Józefa Sarego L. or. 8, L. sp. 141/VII. oraz część ($^{8/8}$) domu dwupiętrowego przy ul. Grodzkiej L. or. 28, L. sp. 65/I. łącznej wartości 385.000 złotych, nabyli w spadku po ($^{1/16}$) z pierwszej i drugiej realności oraz po ($^{1/8}$) z trzeciej realności, Menasche, Izrael Samuel 2-im Tignerowie, Lea Kohsowa, Chana Seelenfreundowa, Rojza Kohnowa, Judesa Schererowa, Chaja Statterowa i Scheindla Grünfeldowa, po błąp. Markusie Tignerze.

13. Dom parterowy przy ul. Mazowieckiej L. or. 77, L. sp. 59/XVII. wartości 8.000 złotych, nabyli w spadku Marja Rajtarowa ($^{5/20}$), zaś po ($^{3/20}$) Apolonja i Franciszka Palikowe, Antoni, Karol i Tomasz Rajtarowie, po śp. Franciszku Rajtarze.

14. Części: ($^{30/800}$) domu czteropiętrowego przy ul. Dietlowskiej L. or. 44, L. sp. 12/VII. ($^{30/240}$) domu dwupiętrowego przy ul. Józefa L. or. 4, L. sp. 248/VIII. oraz ($^{10/160}$) gruntu lwh. 122/VIII. przy ul. Rabina Meiselsa, łącznej wartości 33.000 złotych, nabyli w spadku Dawid Landau ($^{15/800}$) z I-ej realności, ($^{15/240}$) z II-ej realności i ($^{5/160}$) z III-ej realności; zaś Marek, Aleksander, Gitla, Reli i Helena Mosterowie po ($^{3/800}$) z I-ej realn., po ($^{3/240}$) z II-ej realn., i po ($^{1/160}$) z III-ej realn., po błąp. Saulu Rafale 2-im Landau.

WYKAZ KONSENSÓW

na zamieszkanie, względnie użytkowanie wykonanych budowli, udzielonych w miesiącu listopadzie 1932 r.

I. Nowe domy.

1) Ulica tzw. Ziemiańska L. or. 10 (Isp. 527 Dz. IV.) własność Szarskich Antoniego i Adama, dom IV. piętr. z 4-ro p. skrzydłem oficynowym (reskr. Magtu z dnia 2/XI. 1932 r. L. B. a. Insp. 274/32/C.).

2) Ulica tzw. Ziemiańska L. or. 14 (lsp. 528 Dz. IV.) własność Dr Skapskiego Józefa, dom III. piętr. (reskr. Magtu z dnia 21/XI. 1932 r. L. B. a. Insp. 376/32/C.).

3) Ulica Długa L. or. 82 (lsp. 303 Dz. V.) własność Tombińskiego Tadeusza, dom IV. piętr. (reskr. Magtu z dnia 9/XI. 1932 r. L. B. a. Insp. 232/32/B.).

4) Ulica Wróbla L. or. 11 (lsp. 148 Dz. IX.) własność Sarny Józefa, Stefanji i Szczygłowskiego Andrzeja, dom parterowy (reskr. Mgtu z dnia 31/X. 1932 r. L. B. a. Insp. 696/32/D.).

5) Ulica Kapelanka L. or. 44 (lsp. 214 Dz. X.) własność Toperek Marij, lewa część nowego domu parterowego (reskr. Magtu z dnia 7/XI. 1932 r. L. B. a. Insp. 834/32/D.).

6) Ulica Syrokomli L. or. 16 (lsp. 139 Dz. XII.) własność Lieblinga Władysława i Kanner Hirscha, (reskr. Magtu z dnia 9/XI. 1932 r. L. B. a. Insp. 202/32/C.).

7) Ulica Słoneczna L. or. 11 (lsp. 244 Dz. XII.) własność Walickiej Karoliny, (reskr. Magtu z dnia 2/XI. 1932 r. L. B. a. Insp. 347/32/C.).

8) Ulica Słoneczna L. or. 35 (lsp. 245 Dz. XII.) własność Prof. Nowaka Jana i Marij, I. piętrowa willa, (reskr. Magtu z dnia 9/XI. 1932 r. L. B. a. Insp. 273/32/C.).

9) Ulica Wodociągowa L. or. 24 (lsp. 319 Dz. XIII.) własność Walewskiego Tomasza i Rudkowskiego Michała, część domu parter. tj. izba i komora (reskr. Magtu z dnia 22/XI. 1932 r. L. B. a. Insp. 358/32/C.).

10) Ulica Jul. Lea L. or. 14 a. (lsp. 214 Dz. XV.) własność Tychanowicz Symforozy, dom III. piętr., (reskr. Magtu z dnia 2/XI. 1932 r. L. B. a. Insp. 166/32/C.).

11) Ulica Urzędnicza L. or. 25 (lsp. 339 Dz. XV.) własność Inż. Nowickiego Zygmunta i Haliny, dom II. piętrowy (reskr. Magtu z dnia 27/XI. 1932 r. L. B. a. Insp. 205/32/C.).

12) Ulica Jul. Lea L. or. 21 a. (lsp. 341 Dz. XV.) własność Ettingerowej Ernestyny i Westreicherowej Szyfry, dom III. piętrowy z poddaszem, (reskr. Magtu z dnia 28/XI. 1932 r. L. B. a. Insp. 443/32/C.).

13) Aleja Słowackiego L. or. 4 (lsp. 345 Dz. XV.) własność Anhalta Józefa, dom V. piętr. (reskr. Magtu z dnia 28/XI. 1932 r. L. B. a. Insp. 176/32/C.).

14) Ulica Wrocławska L. or. 41 (lsp. 401 Dz. XVII.) własność Szostekowej Anieli dom parter. z poddaszem i budynek gospod. (reskr. Magtu z dnia 12/XI. 1932 r. L. B. a. Insp. 500/32/B.).

15) Ulica Droga nad Sudolem L. or. 37 (lsp. 405 Dz. XVII.) własność Oprychowej Franciszki, drewniany dom parter. i budynek gospodarczy (reskr. Magtu z dnia 31/X. 1932 r. L. B. a. Insp. 506/32/B.).

16) Ulica Prądnicza L. or. 85 (lsp. 406 Dz. XVII.) własność Koćmy Jana, prowiz. budynek przeznaczony na pracownię introligatorską i mieszkanie, (reskr. Mgtu z dnia 19/XI. 1932 r. Nr. III. 1261/32/rz.).

17) Ulica Józefa Friedleina L. or. 16 b. (lsp. 428 Dz. XVII.) własność Szumielewicz Władysława, dom II. piętr. (reskr. Mgtu z dnia 26/XI. 1932 r. L. B. a. Insp. 248/32/B.).

18) Ulica Wrocławska L. or. 5 a. (lsp. 429 Dz. XVII.) własność Haubenstocka Samuela, dom III. piętr. (reskr. Magtu z dnia 28/XI. 1932 r. L. B. a. Insp. 317/32/B.).

19) Ulica Ks. Siemaszki L. or. 15 (lsp. 430

Dz. XVII.) własność Pielu Jana, dom I. piętr. (reskr. Magtu z dnia 26/XI. 1932 r. L. B. a. Insp. 170/32/B.).

20) Ulica Bohdana Zaleskiego L. or. 26 (lsp. 346 Dz. XIX.) własność Wandy Grucowej, dom parter. z poddaszem (reskr. Magtu z dnia 8/XI. 1932 r. L. B. a. Insp. 316/32/B.).

21) Ulica Bohdana Zaleskiego L. or. 6 (lsp. 847 Dz. XIX.) własność Struzika Piotra i Marij, dom II. piętr. z pokojem na poddaszu, (reskr. Magtu z dnia 5/XI. 1932 r. L. B. a. Insp. 132/32/B.).

22) Ulica Barakowa L. or. 19 (lsp. 199 Dz. XX.) własność Bieżanowskiego Błażeja, murowana stodoła i stajnia z dwoma izbami mieszkalnymi (reskr. Mgtu z dnia 14/XI. 1932 r. L. B. a. Insp. 377/32/B.).

II. Nadbudowy, przebudowy i dobudowy.

1) Ulica św. Jana L. or. 2 (lsp. 35 Dz. I.) własność Twa Ubezpieczeń „Feniks“ konsens na użytkowanie 2-ch wyciągów osobowych (reskr. Magtu z dnia 22/XI. 1932 r. L. B. a. Masz. 67/32/P.).

2) Ulica Florjańska L. or. 5 (lsp. 345 Dz. I.) własność Prof. Wojtyczki Ludwika, gruntowna przebudowa II. piętra tylnej oficyny wraz z częściową 2-u piętrową dobudową, oraz nadbudowa 3-go piętra nad całą tylną oficyną (reskr. Magtu z dnia 3/XI. 1932 r. L. B. a. Insp. 264/32/A.).

3) Ulica Siemiradzkiego L. or. 33 (lsp. 170 Dz. IV.) własność Prof. Stanisława Kutrzeby, nadbudowa I. i II. piętra (reskr. Magtu z dnia 2/XI. 1932 r. L. B. a. Insp. 107/32/C.).

4) Ulica Topolowa L. or. 13 (lsp. 113 Dz. VI.) własność Magrysiowej Zofji, nadbudowa III. piętra, piwnica w podwórzu i adaptacja w niższych kondygnacjach domu (reskr. Magtu z dnia 23/XI. 1932 r. L. B. a. Insp. 218/32/B.).

5) Ulica Józefa Sarego L. or. 19 (lsp. 107 Dz. VII.) własność Singera Leona i Wiktorji, nadbudowa III piętr. w budynku frontowym i części oficyn (reskr. Magtu z dnia 3/XI. 1932 r. L. B. a. Insp. 317/32/A.).

6) Ulica Miedziana L. or. 94 (lsp. 13 Dz. XX.) własność Fremdera Abrahama, częściowa nadbudowa I. piętra (reskr. Magtu z dnia 14/XI. 1932 r. L. B. a. Insp. 305/32/B.).

WIADOMOŚCI

O ROZPORZĄDZENIACH, OKÓLNIKACH, JUDYKATURZE I T. P. DOTYCZĄCYCH ADMINISTRACJI OGÓLNEJ.

Dziennik Urzędowy Ministerstwa Sprawiedliwości Nr. 10.

Okólnik Nr. 1653/II. A/32

**w sprawie umieszczania nieletnich w aresztach
gminnych.**

Do wszystkich sądów i prokuratur.

Doszło do mojej wiadomości, że sądy grodzkie lub prokuratury, zarządzając wykonanie wyroku przeciw nieletnim skazanym na krótkoterminową karę aresztu, ze-

zwalają na odbywanie tej kary przez nieletniego w aresztach gminnych.

Postępowanie takie sprzeczne jest z zasadami, które w myśl art. 6 przep. wpraw. k. p. k. i art. 613 zdanie 2 ustęp ostatni, należy stosować wobec nieletnich.

Przypominając konieczność stosowania powołanych wyżej przepisów z uwagi zarówno na względy polityki karnej wobec nieletnich (odseparowanie od przestępców dorosłych), jak i na okoliczność, iż areszty gminne przeważnie nie posiadają wogóle warunków do przetrzymywania skazanych na odbywanie kary pozbawienia wolności, przekraczającej okres kilku dni, zwracam równocześnie uwagę, iż wykaz zakładów wychowawczo-poprawczych znajduje się w okólniku poz. 508 zbioru rozporządzeń i okólników.

Panów kierowników sądów i prokuratur proszę o czuwanie nad przestrzeganiem podanych wyżej zasad.

Warszawa, dnia 18 maja 1932 r.

Dziennik Urzędowy Ministerstwa Komunikacji Nr. 21.
Zarządzenie Ministerstwa Komunikacji z dnia 20 lipca 1932 r. Nr. O. A. B. pj./243 w sprawie przejazdów bezpłatnych przy powrocie z samodzielnych klinik uniwersyteckich osób, leczonych na koszt związków komunalnych.

Ministerstwo Komunikacji wyjaśnia, że z ulg przejazdowych, wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Komunikacji z dnia 10 grudnia 1931 r. Nr. O. A. B. pj. 36 w sprawie przejazdów bezpłatnych przy powrocie ze szpitali publicznych, osób leczonych na koszt związków komunalnych (Dz. Urz. M. K. z 1931 Nr. 24, poz. 187) mają prawo, korzystać na zasadach tego rozporządzenia również osoby powracające z samodzielnych klinik uniwersyteckich.

Dziennik Urzędowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.
Nr. 16. Okólnik Nr. 120 z dnia 8 października 1932 r. (Apr. 64/32) o sprawozdawczości w zakresie cen artykułów pierwszej potrzeby.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W związku z rozporządzeniem z dnia 20 IX. b. r. o regulowaniu artykułów powszedniego użytku (Dz. U. R. P. Nr. 82 poz. 722), Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi o uzupełnienie sprawozdań o cenach nadsyłanych na skutek okólnika Nr. 172 z 5/X. 1931 r. rubrykami: ceny węgla „gruby“ i „kostka“ w hurcie (od 1 tonny loco skład), ceny węgla „kostka“ w detalu (10 kg.) oraz cena detaliczna nafty. Rubryki powyższe należy umieścić po dotychczasowej rubryce ostatniej.

Wskazówki, zawarte we wspomnianym okólniku Nr. 172 z 1931 r., w piśmie Nr. Apr. 182/11 z 15/XI. 1931 r. oraz Nr. Apr. 64/19 z 5/XII. 1932 r. mają odpowiednio zastosowanie także do cen węgla i nafty. Pierwszych danych o cenach wymienionych artykułów Ministerstwo Spraw Wewnętrznych oczekuje w sprawozdaniu za miesiąc październik.

Okólnik Nr. 121 z dnia 11 października 1932 r.

(Apr. 77/15) o przepisach ustawy o lichwie wojennej w związku z prowadzeniem kodeksu karnego, prawa o wykroczeniach i przep. wpraw.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Wobec wysuniętych przez niektórych Panów Wojewodów wątpliwości co do mocy obowiązującej przepisów o ujawnieniu cen, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, co następuje:

Art. 4 p. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o przepisach wprowadzających kodeks karny i prawo o wykroczeniach (Dz. U. R. P. Nr. 60 poz. 537) znosi przepisy karne ustawy o zwalczaniu lichwy wojennej z dnia 2 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67 poz. 449) w brzmieniu ustalonem ustawą z dnia 5 sierpnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 69 poz. 618).

Z dniem przeto wejścia w życie kodeksu karnego i prawa o wykroczeniach straciły moc obowiązującą te „postanowienia karne“ (art. 16 — art. 30) ustawy o zwalczaniu lichwy wojennej, które dotychczas nie zostały uchylone żadną inną ustawą (np. karno-skarbową w art. 75 tej ustawy Dz. U. R. P. Nr. 105 poz. 609 ex 1926 r.).

Równocześnie straciły moc obowiązującą wszelkie inne przepisy tej ustawy dotyczące kar dodatkowych, zastępczych skutków skazania i odpowiedzialności osób trzecich, jak również przepisy dotyczące właściwości postępowania, które zresztą zostały już częściowo uchylone przez procedurę karną (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 314 ex 1928 r.).

Z dotychczasowej ustawy o zwalczaniu lichwy wojennej zachowały przeto moc obowiązującą art. art. 1, 2, 3 ust. 1 art. 5 i art. 6.

Art. 4 ustawy o zwalczaniu lichwy wojennej został bądźto zastąpiony przepisami o postępowaniu karno-administracyjnym, bądźto zmieniony przepisami prawa o wykroczeniach (art. 16) wraz z przepisami wprowadzającymi kodeks karny i prawo o wykroczeniach (art. 8, 12 i 16), w szczególności:

1) ust. 1 art. 4 w brzmieniu art. 64 rozp. o postępowaniu karno-adm. został zastąpiony przez art. 8 § 1 i art. 16 przepisów wprowadzających kodeks karny i prawo o wykroczeniach;

2) w miejsce ust. 2 art. 4 obowiązuje przepis art. 10 prawa o wykroczeniach (art. 26 rozp. o post. karno-adm. został uchylony przez art. 30 przep. wpraw.);

3) w miejsce ust. 3 art. 4 nie wszedł żaden nowy przepis, tak, że obecnie konfiskata nie może być z tej ustawy orzekana;

4) w miejsce ust. 4 art. 4 należy obecnie stosować art. 5 pr. o wyk. i art. 12 przepisów wprowadzających;

5) ust. 5 art. 4 został zastąpiony przez art. 11 prawa o wykroczeniach.

Z powyższego wynika, że zachowały moc obowiązującą następujące rozporządzenia Rady Ministrów i Ministra Spraw Wewnętrznych, wydane na podstawie art. art. 2 i 3 ustawy o zwalczaniu lichwy wojennej:

1) rozp. Rady Ministrów z 11/I. 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 5, poz. 36),

2) rozp. Rady Ministrów z 25/V. 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 43, poz. 361),

3) rozp. Min. Spr. Wewn. z 20/II. 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 139),

4) rozp. Rady Ministrów z 30/VIII. 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 714),

5) rozp. Ministra Spr. Wewn. z 9/X. 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 875) ze zmianami dotyczącymi art. 4 omawianej ustawy, przyczem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca specjalną uwagę na maksymalny wymiar kary, który obecnie wynosi 1000 zł lub areszt do 1 mies. (art. 8 przep. wpraw.) w przeciwieństwie do stanu z przed 1/IX. 1932 r. 3000 zł. i areszt do 3 mies. (art. 64 rozp. o post. karno adm.).

W miejsce dotychczasowych przepisów karno-sądowych o lichwie wojennej wchodzi przepis art. 268 K. K.

W związku z niniejszem tracą moc obowiązującą okólniki: Nr. 177 z 29/XII. 1922 r. (Zb. Zarz. M. S. Wewn. str. 727, poz. 2), ostatnie zdanie przedostatniego ustępu okóln. Nr. 135 z 15/XI. 1923 r. (Zb. Zarz. M. S. Wewn. str. 728, poz. 3).

Okólnik Nr. 122 z dnia 13 października 1932 r.

(AC. 52-3) o ewidencji centralnej zgłoszeń zamieszkania i zmiany miejsca zamieszkania.

Do

P. P. Wojewodów.

W związku z prowadzeniem ewidencji centralnej niektórych zgłoszeń zamieszkania i zmiany miejsca zamieszkania przewidzianej § 34 rozporządzenia Min. Spr. Wewnętrznych o meldunkach i księgach ludności zauważono, że pomimo zaleceń okólnika z dnia 30 kwietnia r. b. Nr. 56 w sprawie wprowadzenia w życie nowego systemu ewidencji ruchu ludności (patrz punkt 8 i 13 okólnika) powtarzają się często wypadki niewłaściwego urzędowania w tej mierze poszczególnych gmin.

Znaczna liczba gmin przesyła np. meldunki cudzoziemców (czerwone karty meldunkowe) w dalszym ciągu do ewidencji centralnej Min. Spr. Wewn., zamiast kierować je do miejscowej powiatowej władzy administracji ogólnej; zgłoszenia są wypisywane często nieczytelnie; przewidziany powołanym wyżej okólnikiem wzór tabelki statystycznej nie zawsze jest przez gminy używany; poszczególne zgłoszenia przesyłane są w dalszym ciągu przy osobnych pismach zamiast łącznie przy tabelce statystycznej. Ponadto zauważono wiele innych uchybień tego rodzaju świadczących o tem, że zarządzenia Min. Spr. Wewn. dochodzą do gmin nazbyt późno i są często wykonywane opieszale.

Ponieważ nie dość dokładne stosowanie przepisów, wywołując uciążliwą korespondencję i obniżając wartość rejestrowanego materiału, utrudnia osiągnięcie zamierzonego zadania, przeto zechcą P. P. Wojewodowie poczynić kroki w kierunku bezwzględного usunięcia wszelkich w tym względzie uchybień w urzędowaniu gmin.

Celem należytego wykonania tego zadania zarządzam ze swej strony co następuje:

1. Zgłoszenia zamieszkania i zmiany miejsca zamieszkania w wypadkach, przewidzianych w § 34 rozporządzenia Min. Spr. Wewn., będą przesyłane przez

gminy do miejscowej powiatowej władzy administracji ogólnej raz na miesiąc przy tabelce statystycznej, ustalonej w punkcie 8 powołanego wyżej okólnika Nr. 56.

W miarę otrzymywania tych zgłoszeń władze adm. ogólnej będą sprawdzały dokładność i prawidłowość ich wypełniania, usuwały dostrzeżone przytem usterki, przyczem każdego stycznia i lipca, a więc 2 razy do roku, prześlą zebrane u siebie w ciągu każdego półrocza zgłoszenia do Min. Spr. Wewn. W ten sposób powiatowe władze adm. og. będą przysyłały w styczniu tabelki statystyczne wraz ze zgłoszeniami za miesiące lipiec, sierpień, wrzesień, październik, listopad i grudzień, zaś w ciągu lipca za miesiące: styczeń, luty, marzec, kwiecień, maj i czerwiec.

2. Zarówno tabelki statystyczne, jak zgłoszenia powinny być wypełniane całkowicie i czytelnie. Szczególną uwagę należy zwrócić na czytelne wypisywanie nazwisk i imion. Opuszczanie rubryki „powiat“ na zgłoszeniach i „województwo“ na tabelkach statystycznych jest niedopuszczalne, o ile nie chodzi o miasta powiatowe i wojewódzkie.

3. Zawiadomień negatywnych nie przesyła się wogóle. Jeżeli w ciągu pewnego miesiąca gmina nie posiada zgłoszeń, kwalifikujących się do centralnej ewidencji w myśl wskazanego wyżej § 34 rozp. Min. Spr. Wewn., okoliczność tę należy uwidocznic na tabelce następnej. Np. gmina, która w ciągu miesiąca lipca, sierpnia, września nie posiadała żadnych tego rodzaju zgłoszeń, lecz otrzymała je dopiero w październiku, uwidocznic tę okoliczność w tabelce statystycznej za miesiąc październik w następujący sposób: w rubryce tytułowej „za miesiąc“..... należy w tym wypadku wymienić: lipiec, sierpień, wrzesień i październik i t. p.

4. Nadsyłanie tabelki statystycznej bez dołączenia odpowiednich zgłoszeń, albo też odwrotnie — przesyłanie samych zgłoszeń bez tabelki statystycznej jest niedopuszczalne.

Na zgłoszeniach powinien być uwidoczniony numer księgi kontr. ruchu ludności względnie tom i strona rejestru, zależnie od tego, czy dana osoba została już zapisana względnie skreślona z rejestru, czy też została dopiero wciągnięta do ks. kontr. ruchu ludności.

W wypadkach, gdy rejestr prowadzony jest w postaci kartoteki, zamiast tomu i strony należy wskazać Nr. karty rodzinnej.

5. Odcinki zgłoszeń czyli potwierdzenia zameldowania względnie wymeldowania powinny być w gminie odcięte przed wysłaniem zgłoszeń tak, aby zgłoszenia przesyłane były bez odcinków.

6. Stosownie do § 34 rozp. Min. Spr. Wewn. zgłoszenia powinny być przesyłane do centralnej ewidencji Min. Spr. Wewnętrznych za pośrednictwem powiat. władz admin. ogólnej w następujących wypadkach:

a) Zgłoszenia, dotyczące osób przybywających do gminy na zamieszkanie z zagranicy lub z obszaru W. M. Gdańska. Zgłoszenia zatem osób przybywających z zagranicy na pobyt czasowy, tudzież zgłoszenia cudzoziemców (czerwone) nie powinny być kierowane do ewidencji centralnej Min. Spr. Wewnętrznych.

W tym wypadku należy zwracać uwagę na kwestję posiadania dokumentu, upoważniającego do przekroczenia granicy (dowód osobisty — przy wyjeździe z Gdańska, paszport przy przyjeździe z zagranicy). W ra-

zie, gdy w zgłoszeniu nie został on dokładnie wymieniony (w rubryce 10), należy przybyśza wezwać do gminy celem okazania paszportu i wspomnianą rubrykę wypełnić.

O każdym fakcie przybycia z zagranicy bez właściwego dokumentu granicznego należy niezwłocznie powiadomić powiatową władzę administracji ogólnej, stosując się do postanowień § 24 instrukcji Min. Spraw Wewnętrznych o prowadzeniu rejestru mieszkańców.

Po otrzymaniu zgłoszenia gmina obowiązana jest zbadać, czy osoba, przybywająca z zagranicy i osiedlająca się w gminie, zamieszkiwała już przedtem w Polsce, czy też nie i w razie ustalenia faktu uprzedniego zamieszkania w Polsce przesłać niezwłocznie do gminy poprzedniego zamieszkania zawiadomienie wzoru C stosownie do § 33 rozp. Min. Spraw Wewnętrznych (patrz §§ 28—30 instr. Min. Spr. Wewn.).

Stosownie do § 36 ust. 2. lit. cc) rozporządzenia Min. Spraw Wewnętrznych osoby tej kategorii są wpisywane do rejestru mieszkańców na podstawie decyzji powiatowej władzy admin. ogólnej. Gminy zatem niezwłocznie po wpisaniu takich osób do księgi kontroli ruchu ludności powinny wystąpić do tejże władzy z odpowiednim wnioskiem, dołączając doń wszelką korespondencję, jeżeli takowa miała miejsce tudzież paszport zagraniczny (patrz niżej punkt 7) (patrz § 61 ust. 3, 4 i 5 instrukcji Min. Spraw Wewnętrznych).

Po otrzymaniu wniosku gminy powiatowa władza administracji ogólnej poweźmie decyzję co do zapisania przybyśza do rejestru, o ile okaże się, że przybyśz jest rzeczywiście obywatelem polskim i o ile kwestja zamieszkania jego w danej gminie względnie kwestja jego obywatelstwa nie nastęrczy żadnych wątpliwości.

W razie negatywnego wyniku lub braku potrzebnych dowodów powiatowa władza adm. ogólnej wskaże gminie drogę i sposób dalszego urzędowania.

Niezależnie od przesłania wniosku w sprawie wpisania do rejestru mieszkańców fakt przybycia z zagranicy powinien być uwidoczniiony w tabelce statystycznej, zaś odpis odpowiedniego zgłoszenia przesłany do miejscowej powiatowej władzy administracji ogólnej celem dalszego skierowania do centralnej ewidencji Min. Spraw Wewnętrznych w myśl punktu 1 niniejszego okólnika.

Czynności powyższe są od siebie niezależne i nie powinny być utożsamiane.

b) Zgłoszenia osób, których poprzednie miejsce zamieszkania nie zostało ustalone w ciągu 6 miesięcy.

Są to wypadki, które można zaliczyć do wypadków wyjątkowych, gdyż każdy mieszkaniec Polski powinien figurować w rejestrze mieszkańców w jednej z gmin R. P. Wypadki takie mogą jednakże mieć miejsce np. w stosunku do dzieci porzuconych, do osób niepoczynalnych, do osób, zamieszkujących na wozach lub koczujących w taborach np. cyganie i t. p. Brak danych co do poprzedniego zamieszkania może powstać również w wypadkach ukrywania się osób ściganych lub w wypadkach świadomego wprowadzenia władz w błąd przez osoby, przekraczające nielegalnie granicę i pragnące ukryć swe cudzoziemskie pochodzenie i t. d.

Te wypadki powinny być nader ogólnie przez gminy traktowane (patrz niżej punkt 7 niniejszego okólnika), a towarzyszące im okoliczności, ustalone protokółarnie np. protokółarne zeznanie osób interesowanych, także zeznanie właściciela domu i innych osób, obo-

wiązanych do udzielania gminie potrzebnych do zameldowania informacji (patrz § 43 ust. 3, 4 i 5 rozp. Min. Spraw Wewnętrznych tudzież §§ 24, 34 i 35 instr. Min. Spraw Wewnętrznych).

Wszelkie protokółarne przesłuchania powinny zawierać wzmiankę o uprzedzeniu osoby przesłuchiwanej w grożącej odpowiedzialności na fałszywe lub lekkomyślne zeznania na podstawie art. 24 i 25 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o ewidencji i kontroli ruchu ludności.

Po krytycznem zbadaniu w powyższy sposób otrzymanego zgłoszenia i ustaleniu, że przybyśz rzeczywiście zamieszkał w danej gminie (§ 17 instrukcji Min. Spraw Wewn.) zgłoszenie powinno być wpisane do księgi kontroli ruchu ludności zostawać w ewidencji gminy w ciągu 5 miesięcy. Po upływie tego okresu czasu gmina przysłać wniosek do władzy administracji ogólnej w sprawie zapisania przybyśza do rejestru mieszkańców w myśl § 36 ust. 2. lit. aa) oraz bb) rozporządzenia Min. Spraw Wewnętrznych.

W razie otrzymania negatywnej w tym względzie decyzji władzy administracji ogólnej, dokonany uprzednio zapis w księdze kontroli ruchu ludności powinien być wykreślony, jako omyłkowy, gdyż odmowna decyzja władz oznaczać będzie, że ustalony przez gminę fakt zamieszkania przybyśza był oceniony mylnie i że w związku z tem wciągnięcie przybyśza do ks. kontroli ruchu ludności było omyłką.

Niezależnie od powyższych czynności gmina po 6 miesiącach od dnia przybycia na zamieszkanie wykaże ten fakt w tabelce statystycznej i, dołączając doń odpis zgłoszenia, przysłać powiatowej władzy admin. ogólnej celem skierowania do centralnej ewidencji w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

c) Zgłoszenia osób wyjeżdżających z Polski w celu osiedlenia się poza granicami R. P. lub na obszarze W. M. Gdańska powinny być przesyłane w odpisach do powiatowej władzy administracji ogólnej w terminie dni 30, ta zaś skieruje je do Min. Spraw Wewnętrznych łącznie z innymi zgłoszeniami stosownie do punktu 1 niniejszego okólnika.

W tych wypadkach należy zwrócić szczególną uwagę na ustalenie faktu zmiany miejsca zamieszkania, odróżniając je od czasowego wyjazdu zagranicę lub czasowego wyjazdu do Gdańska kiedy to zgłoszenia nie są przesyłane do Min. Spraw Wewnętrznych.

Stosownie do § 31 ust. 1 lit. b) osoby tej kategorii są skreślane z rejestru mieszkańców na podstawie decyzji gminy. Przesyłane zgłoszenia do centralnej ewidencji Min. Spraw Wewnętrznych winny być oznaczone numerem księgi kontr. ruchu ludności opuszczającej gminę (wzoru Nr. 8A) stosownie do punktu 4 nin. okólnika.

d) Zgłoszenia osób, które wyprowadziły się z gminy i których następne miejsce zamieszkania nie zostało ustalone w ciągu 5 miesięcy.

Osoby tej kategorii są skreślane z rejestru mieszkańców na podstawie decyzji gminy po upływie 5 miesięcy, zaś odpisy ich zgłoszeń przesyłane do centralnej ewidencji Min. Spraw Wewnętrznych, po upływie 6 miesięcy od dnia opuszczenia gminy.

7. Jak zaznaczono wyżej wypadki braku informacji co do poprzedniego miejsca zamieszkania są wypadkami wyjątkowymi,

W praktyce atoli wypadki te mogą przybrać charakter masowy z powodu niewłaściwego lub niedość oględnego postępowania gmin. Z tego powodu należy już obecnie zwrócić szczególną uwagę na te okoliczności, które stają się zwykle źródłem błędów, a mianowicie:

a) Osoby przybywające na zamieszkanie podają często przy zameldowaniu się niedość czytelne, albo nawet błędne nazwisko. W konsekwencji takiego niedokładnego zgłoszenia gmina nowego miejsca zamieszkania podaje błędnie nazwisko przybysza w zawiadomieniu wzoru „C“, gmina zaś poprzedniego miejsca zamieszkania, nie znajdując skutkiem tego u siebie danej osoby przesyła odpowiedź negatywną wzoru „D“.

Powyższe nieporozumienie wywołaćby musiało dodatkowe dochodzenie oraz konieczność dalszej korespondencji pomiędzy zainteresowanymi gminami, albo też — zaliczenie przybysza do osób o nieustalonym miejscu poprzedniego zamieszkania.

Aby zapobiec temu należy obowiązkowo podawać we wzorze „C“ dokładny adres przybysza w miejscu poprzedniego zamieszkania, wskazany w rubryce 5 zgłoszenia wzoru Nr. 1 (miejsceowość, powiat, gmina, ulica i Nr. domu).

Należy ponadto zalecić gminom, aby przy przyjmowaniu zgłoszenia wzoru Nr. 1 (przy zameldunku) żądały bezwarunkowo okazania dowodu wymeldunku z gminy poprzedniego miejsca zamieszkania w myśl § 27 ust. 1 instr. Min. Spr. Wewn. (Potwierdzenie wymeldowania, odpis dowodu zmiany zamieszkania, poświadczenie zamieszkania ect.). W braku takiego dowodu gmina nowego miejsca zamieszkania obowiązana jest ustalić, czy przybysz wymeldował się z gminy poprzedniego miejsca zamieszkania a w wypadku twierdzącym żądać dopełnienia tego obowiązku, poczem przesłać otrzymany wymeldunek łącznie z zawiadomieniem wzoru „C“ gminie poprzedniego zamieszkania (patrz § 27 instrukcji Min. Spr. Wewn.).

b) Po otrzymaniu zawiadomienia wzoru „C“ gmina poprzedniego zamieszkania nie znajduje u siebie w rejestrze mieszkańców danej osoby, ponieważ osoba ta aczkolwiek faktycznie zamieszkiwała w gminie, to jednak nie była wciągnięta do rejestru mieszkańców (zamieszkiwała, nie meldując się, nie złożyła w swoim czasie ankiety).

W tym wypadku gmina poprzedniego miejsca zamieszkania obowiązana jest ustalić, czy osoba wskazana w zawiadomieniu wzoru „C“ rzeczywiście zamieszkiwała pod wskazanym w zawiadomieniu wzoru „C“ adresem, czy też przebywała tam tylko czasowo.

Jeżeli z okoliczności sprawy okaże się, że fakt zamieszkania danej osoby nie wynika dostatecznie wyraźnie ze stanu faktycznego, a więc, że osoba, o którą chodzi nie posiadała w gminie żadnego stałego zatrudnienia, ani żadnych określonych źródeł dochodu, że nie zajmowała mieszkania, że rodzina tej osoby zamieszkiwała w tym okresie gdzieindziej i t. p. należy przesłać odpowiedź negatywną wzoru „D“, zaznaczając tam wyraźnie, że dana osoba nie zamieszkiwała, lecz przebywała tylko czasowo.

W tym wypadku do zawiadomienia wzoru „C“ należy dołączyć odpowiednie protokoły zeznań, albo ich odpisy.

Po otrzymaniu odpowiedzi negatywnej gmina no-

wego miejsca zamieszkania powinna bezwarunkowo ustalić gdzie dana osoba złożyła ankietę.

W razie gdy gmina poprzedniego zamieszkania stwierdzi, że osoba wymieniona w zawiadomieniu wzoru „C“ rzeczywiście zamieszkiwała w gminie, chociaż nie została wciągnięta w wyżej podanych powodów (nie złożyła ankiety) do rejestru mieszkańców, należy ustalić protokólnie, gdzie osoba ta wypełniła ankietę, albowiem w tym wypadku figuruje ona prawdopodobnie w rejestrze mieszkańców gminy, która otrzymała ankietę.

W tym wypadku należy wyjaśnić sprawę pomiędzy zainteresowanymi trzema gminami i rozstrzygnąć ją w taki sposób, aby osoba, o której mowa, nie figurowała w rejestrze dwóch gmin jednocześnie.

Gdyby okazało się, że dana osoba nigdzie nie złożyła ankiety, gmina prowadząca dochodzenie, powinna pamiętać, że fakt taki nasuwa poważne przypuszczenia, że dana osoba wogóle w Polsce nie zamieszkiwała w okresie zbierania ankiety, a przybywszy później, ukrywa tę okoliczność przed władzami.

To też takie fakta powinny być badane ze szczególną dokładnością na okoliczność ewentualnego nielegalnego przekroczenia granicy tudzież przynależności państwowej przybysza. Gołosłowne więc oświadczenie jego co do zaniechania obowiązku złożenia ankiety nie może być przyjęte do wiadomości bez ścisłego ustalenia, gdzie w owym czasie zajmował mieszkanie i czy zamieszkiwał rzeczywiście. Przesłuchanie właściciela domu, lokatora głównego i innych osób trzecich jest tu bezwarunkowo wymagane.

We wszystkich wypadkach niedopełnienia obowiązku meldunkowego lub niezłożenia ankiety należy bezwarunkowo i niezależnie od zapisania i skreślenia z rejestru wystąpić z wnioskiem o ukaranie winnego.

Wyjaśniając powyższe, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi P. P. Wojewodów o wydanie stosownych zarządzeń i o roztoczenie intensywnej kontroli nad wykonywaniem wskazanych wyżej czynności przez gminy.

Wspomniane przejawy ruchu ludności tudzież obserwacja statystyczna tych przejawów pozostają w ścisłym związku z czynnościami władz adm. og. w zakresie ewidencji cudzoziemców, ochrony granic, wydawanie paszportów zagranicznych i t. p. przeto dane indywidualne oraz statystyczne, przesyłane w myśl powyższego powiatowym władzom admin. ogólnej zasługują na uwagę i tego stanowiska.

Związek zetem jaki zachodzi pomiędzy działalnością gmin, a działalnością władz admin. og. w tym wypadku nie powinien pozostawać bez wpływu na tryb postępowania władz admin. og., o czym była mowa w cytowanym wyżej okólniku Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 30 kwietnia r. b. Nr. 56.

Orzecznictwo Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Sprawy kolejowe.

1. Zmiana taryf tramwajów Krakowskiej Spółki Tramwajowej podlega zatwierdzeniu Ministra Komunikacji na zasadzie art. 4. p. 9. ustawy z 12/IV. 1924 r. poz. 580 Dz. Ust.

(Wyrok z 23/I. 1929 r. L. Rej. 543/27).

2. Obowiązek zarządu drogi publicznej wykonywania własnym staraniem i własnym kosztem robót i nadzoru przy skrzyżowaniu drogi publicznej z linią kolei żelaznej w wypadkach, przewidzianych w §§ 3 i 6 cytowanego rozporządzenia, nie wyklucza kontroli tychże robót ze strony władz kolejowych, które jednak nie mogą żądać od zarządu drogi publicznej zwrotu kosztów, poniesionych z powodu tej kontroli.

(Wyrok z 23/II. 1929 r. L. Rej. 4230/26).

Obywatelstwo.

1. Orzeczenie Wojewody, unieważniające z urzędu, po myśli art. 16. rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z 7 czerwca 1920 r. poz. 320 Dz. Ust. orzeczenie starosty, którem uznano obywatelstwo, nie jest w toku administracyjnym ostateczne.

(Uchwała Kompletu Wzmocnionego z 13/XI. 1926 r. L. Rej. 1873/26).

2. W sprawie o stwierdzenie, że dana osoba jest obywatelem polskim, instancja odwoławcza nie jest ograniczona do badania sprawy jedynie w razach, zakreślonych motywami zaczepionego orzeczenia, i orzeka nanowo według prawa, obowiązującego w chwili wydania tego nowego orzeczenia.

(Wyrok z 19/XI. r. L. Rej. 1459/25).

3. W sprawach, dotyczących ustalenia, czy dana osoba jest obywatelem polskim, wolno instancji odwoławczej w razie zmiany prawa materialnego, dokonanej w czasie między wydaniem orzeczenia w pierwszej instancji a rozstrzygnięciem odwołania albo rozstrzygnąć sprawę merytorycznie według prawa nowego, albo uchylić zaskarżone orzeczenie i polecić instancji pierwszej, aby wydała ponowne orzeczenie przy uwzględnieniu prawa nowego.

(Wyrok z 6/IV. 1927 r. L. Rej. 3820/25).

4. Nie sprzeciwia się zasadom postępowania administracyjnego, jeżeli władza dokonywa oceny prawnej uznanego przez stronę stanu faktycznego bez współudziału strony.

(Wyrok z 6/IV. 1927 r. L. Rej. 3820/25).

5. Przyjęcie do służby wojskowej stwarza na zasadzie art. 4 p. 5 ustawy z 20 stycznia 1920 r. poz. 44. Dz. Ust. tytuł do nabycia obywatelstwa polskiego także dla osób, przyjętych do służby wojskowej na zasadzie powszechnego obowiązku, o ile nie uczyniono zastrzeżenia, przewidzianego w tym przepisie, lub o ile przepisy późniejsze (art. 3 rozp. Rady Obrony Państwa z 19 lipca 1920 r. poz. 414 Dz. Ust. i art. 64 ustawy z 23 maja 1924 r. poz. 609 Dz. Ust.) nie stanowią inaczej.

(Wyrok z 22/IV. 1927 r. L. Rej. 3771/25).

6. Urząd Wojewódzki, ustalając w toku instancji, czy w poszczególnym wypadku zostało obywatelstwo polskie nabyte z tytułu objęcia urzędu w polskiej cywilnej służbie państwowej, jest w braku decyzji władzy służbowej o ważności odnośnej nominacji — powołany do samoistnego zdecydowania, czy dana nominacja nastąpiła z zachowaniem wymagań przewidzianych w art. 4 tymczasowych przepisów służbowych dla urzędników państwowych z r. 1918 poz. 13 Dz. Pr. i czy w konsekwencji nominacja ta mogła spowodować nabycie obywatelstwa polskiego.

(Wyrok z 16/V. 1928 r. L. Rej. 4065/27).

7. Okoliczność, że posiadacz paszportu został w tym dokumencie określony jako obywatel polski, nie stwarza podstawy dla niego do żądania, by z tego tytułu był w przyszłości uważany za obywatela polskiego.

(Wyrok z 5/XII. 1928 r. L. Rej. 5386/26).

8. Okoliczność, że ojciec byłby nabył obywatelstwo polskie z tytułu urodzenia się na obszarze, uznanym za część składową Polski, gdyby był dożył dnia 10 stycznia 1920 r. jest według Konwencji Wiedeńskiej (poz. 14/1925 Dz. Ust.) dla obywatelstwa dzieci bez znaczenia.

(Wyrok z 19/XII. 1928 r. L. Rej. 534/27).

Prawo przeglądania akt administracyjnych.

Prawo przeglądania akt administracyjnych, ustanowione w art. 14 ust. 2 rozp. o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. poz. 341/28), służy tylko osobie, która w jakiejś konkretnej sprawie, toczącej się w postępowaniu administracyjnym, bierze faktycznie udział na podstawie roszczenia prawnego lub prawnie chronionego interesu.

Skargę Jerzego Sarjusza W. na orzeczenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z 12. V. 1930, dotyczące odmowy zezwolenia na przejrzanie akt fundacji ś. p. Marji Ozarowskiej, N. T. A. oddalił jako nieuzasadnioną.

Motywy: Jerzy Sarjusz W. wniósł w lutym 1929 do Urzędu Wojewódzkiego we Lwowie prośbę o zezwolenie jemu i jego pełnomocnikowi na przejrzanie akt administracyjnych fundacji ś. p. Marji I-voto Frenelowej, II-voto Ozarowskiej i podniósł na poparcie tej prośby, że ma interes prawny w tem przejrzaniu, gdyż ś. p. I-voto Frenelowa, II-voto Ozarowska aktem darowizny przeznaczyła należące do niej dobra Zgromadzeniu Sióstr Opatrzności we Lwowie, celem utrzymywania zakładu dobrowolnych pokutnic, z tem zastrzeżeniem, że gdyby wymienione Zgromadzenie wniosło powyższy zakład albo poświęciło się innym dobroczynnym celom, darowizna traci swą skuteczność, a będące jej przedmiotem dobra przechodzą na spadkobierców ś. p. Marji Ozarowskiej z rodziny dziada jej ś. p. Jana z Domajowicz Strzembosza według ustawowego porządku dziedziczenia, a patent należy właśnie do tych spadkobierców. Urząd Wojewódzki decyzją z 31. VII. 1929 r. odmówił powyższej prośbie, zaznaczając w motywach, że w myśl postanowień, zawartych w art. 14, punkt 2 i 4 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej o postępowaniu administracyjnym z 22. III. 1928 Dz. Ust. poz. 341, w związku z postanowieniami, zawartymi w art. 9, p. 2 tegoż rozp. prawo przeglądania akt administracyjnych służy tylko osobom interesowanym, będącym stronami, a zatem osobom, w jakiejś konkretnej sprawie uczestniczącym w postępowaniu administracyjnym na podstawie roszczenia prawnego lub prawnie chronionego interesu — co zaś do fundacji, o którą chodzi, nie toczy się w Urzędzie Wojewódzkim żadne postępowanie w sprawie, w której petent uczestniczyłby na jednej z dwóch powyższych podstaw.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych orzeczeniem z 12. V. 1930, wydanem w załatwieniu odwołania, wniesionego przez Jerzego Sarjusza W., zatwierdziło orzeczenie Urzędu Wojewódzkiego z powodów, przytoczonych w tem ostatniem orzeczeniu, zaznaczając ponadto, że nad prawami dziedziców fundatorki czuwa z urzędu

kurator, ustanowiony w r. 1911 przez Sąd Okręgowy w Złoczowie, i że odwoławca nie wykazał, iż należy do tychże dziedziców.

Na to orzeczenie ministerjalne Jerzy Sarjusz W. wniósł skargę do N. T. A., który rozważył, co następuje:

Skarżący zarzuca obrazę rozporządzeniu o postępowaniu administracyjnym i w związku z tem wywodzi, że skoro fundacja ś. p. Marii Ożarowskiej ustanowiona została z zastrzeżeniem, iż w razie nieziszczenia się warunków, określonych wspomnianym wyżej akcie darowizny, majątek przechodzi na ustawowych spadkobierców fundatorki, to spadkobiercy ci mają prawo kontroli, czy wola fundatorki jest dopełniona, że prawo to wykonać mogą tylko przez studjowanie akt fundacyjnych i że ta sprawa, jak długo ustawowi spadkobiercy mają prawo do sukcesji, ciągle się toczy.

Powyższy zarzut skarżącego nie jest trafny. W rozp. o postępowaniu administracyjnym prawodawca odróżnia pojęcie osoby interesowanej od pojęcia strony. Pojęcie strony interesowanej jest obszerniejsze od pojęcia strony. Stroną jest, kto posiada cechy osoby interesowanej — nie każda jednak osoba interesowana jest stroną. Według bowiem art. 9 powyższego rozp. osobą interesowaną jest każdy, kto żąda czynności władzy, do kogo czynność władzy się odnosi lub też czyjego interesu czynność władzy, choćby pośrednio dotyczy. Osoby interesowane — głosi ten sam przepis dalej — które uczestniczą w sprawie na podstawie roszczenia prawnego lub prawnie chronionego interesu, są stronami. Ze przetem przez osoby, uczestniczące w sprawie, należy rozumieć osoby, biorące faktycznie udział w sprawie, nie może ulegać wątpliwości. Jasne jest również, że faktycznie można brać udział tylko w sprawie, która zostaje wszczęta lub jest już w toku. Jeżeli wobec tego postanowiono w art. 14 (ustęp 2) tego samego rozp., że strona lub też należycie upoważniony jej pełnomocnik może na podstawie zezwolenia władzy przeglądać akta administracyjne, które zdaniem władzy zawierają dane niezbędne dla strony celem uzasadnienia jej praw interesów, to przyjąć należy, że przepis ten dotyczy tylko osoby, która w jakiejś konkretnej sprawie, toczącej się w postępowaniu administracyjnym, a objętej danymi aktami, bierze faktycznie udział na podstawie roszczenia prawnego lub prawnie chronionego interesu.

Fakt, podniesiony przez skarżącego, że w sprawie, czy wola fundatorki ś. p. Marii Ożarowskiej jest wypeł-

niona, postępowanie administracyjne stale się toczy, gdyż władza fundacyjna wykonywa stale nadzór w tym względzie — nie uzasadnia żądania wglądu w odnośne akta administracyjne, ponieważ skarżący nie twierdzi nawet, że zgłosił formalnie jakieś roszczenie materialno-prawne, a wobec tego nie ma charakteru osoby interesowanej faktycznie uczestniczącej w konkretnej sprawie, a zatem charakteru strony.

Na wywody skarżącego, że nie mogło być zamiarem prawodawcy wykluczenie osoby interesowanej, nie będącej stroną, od przeglądania akt, dotyczących jej interesów prawnych, należy zaznaczyć, że gdyby to zapatrywanie skarżącego było trafne byłby prawodawca, wobec wyraźnego odróżnienia pojęcia osoby interesowanej od pojęcia strony, użył w ustępie 2 art. 14 zamiast słowa „strona“ lub „strony“ słowa „osoba interesowana“ lub „osoby interesowane“.

(Wyrok z 1 kwietnia 1932 r. L. Rej. 5705/30).

W. Borkowski
sędzia N. T. A.

RÓŻNE.

Kto rozstrzyga odwołania od decyzji związków komunalnych dotyczących uposażeń pracowników.

Na zapytanie jednego z p. wojewodów województw południowych, kto jest właściwym do rozstrzygnięcia odwołań od decyzji związków komunalnych w sprawie wymiaru uposażeń ich pracowników, Min. Spr. Wewn. wyjaśniło co następuje: ponieważ charakter stosunku służbowego pracowników komunalnych na terenie województw południowych w myśl orzecznictwa N. T. A. jest prywatno-prawny, wszelkie roszczenia tych pracowników, powstałe na tle stosunku służbowego, a więc i roszczenia dotyczące wymiaru uposażeń, należą do orzecznictwa sądów powszechnych. § 27 rozp. Prez. Rz. z 30/XII. 24 (Dz. U. poz. 1073) daje władzom nadzorczym prawo uchylania decyzji zw. komunalnych niezgodnych z postanowieniami tego rozp. w drodze nadzoru, ewentualnie rozstrzygnięcia odwołań zw. komunalnych, — odwołania jednak pracowników komunalnych podlegają orzecznictwu sądów powszechnych.

(Gazeta Administracji i Policji Państwowej Nr. 21 z 1932 roku).